

ŠTÁTNY VETERINÁRNY ÚSTAV

Pod Dráhami 918, 960 86 Zvolen

tel.:00421/45/5320803-4, fax: 00421/45/5332486, e-mail: svuzv@svuzv.sk

Výročná správa za rok 2012

Obsah

1. Identifikácia organizácie	3
2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie	4
3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie	5
4. Činnosti, produkty organizácie a ich náklady	8
5. Rozpočet organizácie	9
6. Personálne otázky	15
7. Ciele a prehľad ich plnenia	17
8. Hodnotenie a analýza organizácie v danom roku	18
9. Stručný prehľad činnosti národných referenčných a referenčných laboratórií v roku 2012	19
10. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie	41

Prílohy

1. Identifikácia organizácie

Názov organizácie: Štátny veterinárny ústav

Sídlo organizácie: Pod Dráhami 918, 960 86 Zvolen

Kontakt: tel: 045/5320803-4
fax: 045/5332486
e-mail: svuzv@svzuv.sk

Štátny veterinárny ústav (ďalej len „ŠVÚ“) je špecializované pracovisko zriadené Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „MPRV SR“) podľa osobitného predpisu, ako štátne veterinárne laboratórium na vykonávanie laboratórnej diagnostiky, laboratórneho vyšetrovania alebo testovania úradných a neúradných vzoriek.

Členovia vedenia: riaditeľ: MVDr. Miroslav Mojžiš
zástupca riaditeľa: MVDr. Iveta Nemčeková
ekonóm: Ing. Božena Hláčiková

Hospodársko - právna forma: štátna príspevková organizácia

Hlavné činnosti organizácie:

Predmetom činnosti ŠVÚ je výkon veterinárnej laboratórnej diagnostiky na území Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) spôsobmi a za podmienok uvedených vo všeobecne záväzných predpisoch o veterinárnej starostlivosti. ŠVÚ je špecializovaným pracoviskom pre diagnostiku nákaz zvierat v rámci ktorej poskytuje spektrum požadovaných diagnostických činností v súlade s požiadavkami Európskej únie (ďalej len „EÚ“).

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky (ďalej len „ŠVPS SR“), ktorá je príslušná podľa § 6 ods. 2 písm. m/ zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov autorizovať laboratória na výkon odborných činností, v súlade s čl. 33 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá, rozhodla o autorizácii nasledovných národných referenčných laboratórií (ďalej len „NRL“) a referenčných laboratórií (ďalej len „RL“) v rámci výkonu laboratórnej diagnostiky nákaz zvierat v ŠVÚ:

- Národné referenčné laboratórium pre klasický mor ošípaných
- Národné referenčné laboratórium pre africký mor ošípaných
- Národné referenčné laboratórium pre vezikulárnu chorobu ošípaných
- Národné referenčné laboratórium pre pseudomor hydiny

- Národné referenčné laboratórium pre vtáčiu chrípku
- Národné referenčné laboratórium pre mor koní
- Národné referenčné laboratórium pre choroby koní okrem moru koní
- Národné referenčné laboratórium pre ochorenie modrého jazyka
- Národné referenčné laboratórium pre brucelózu
- Národné referenčné laboratórium pre prenosné spongioformné encefalopatie
- Národné referenčné laboratórium pre besnotu
- Referenčné laboratórium pre vykonávanie sérologických skúšok na sledovanie vakcín proti besnote
- Referenčné laboratórium pre infekčnú bovinnú rinotracheitídu a pustulárnu vulvovaginitídu
- Národné referenčné laboratórium pre enzootickú leukózu hovädzieho dobytku
- Referenčné laboratórium pre Aujeszkeho chorobu

ŠVÚ je akreditovaný Slovenskou národnou akreditačnou službou na skúšanie, osvedčenie o akreditácii č. S-166. Pracovisko je spôsobilé vykonávať skúšky neustranne a dôveryhodne, čo preukazuje plnením požiadaviek normy ISO/IEC 17025:2005. Rozsah akreditácie pre laboratórium s fixným rozsahom akreditácie je prílohou k osvedčeniu o akreditácii.

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Poslanie a ciele pracoviska, ako úradného veterinárneho laboratória, sú vymedzené v štatúte č. 5469-6/02-250 zo dňa 1.7.2002.

Poslaním pracoviska, v súlade s uvedeným dokumentom, je poskytovanie diagnostického a poradenského servisu na úseku nákaz zvierat v rámci celej SR spôsobom, ktorý rešpektuje najnovšie poznatky v uvedenej problematike.

Cieľom je:

- zabezpečovanie rutinej diagnostickej činnosti na úseku nákaz zvierat
- harmonizácia diagnostiky nákaz v súlade s požiadavkami EÚ
- koordinácia diagnostických činností, ktoré vykonávajú aj iné laboratória v rámci SR
- štúdie vlastností zistených infekčných agens na antigénnej a genetickej úrovni
- dlhodobá archivácia pôvodcov infekčných agens získaných v rámci diagnostiky na území SR alebo v rámci spolupráce s inými diagnostickými laboratóriami mimo územia SR
- prevádzkovanie banky bunkových kultúr
- vývoj nových diagnostických metód a validácia metód prevzatých
- príprava štandardných biologických materiálov pre potreby validácie a harmonizácie diagnostiky nákaz zvierat

- analýza nákazovej situácie, prípadne analýza procesu ozdravovania infekčných ochorení zvierat pre potreby ŠVPS SR
- zabezpečovanie permanentného školenia pracovníkov
- zabezpečovanie permanentného dobudovávania laboratórných priestorov, zariadení a areálu ŠVÚ podľa aktualizujúcich sa legislatívnych požiadaviek, napr. biobezpečnosť.

Strednodobý výhľad organizácie:

Popri napĺňaní základného poslania a cieľov ŠVÚ sa pracovisko v nasledujúcom období bude zameriavať na

- introdukcii nových laboratórných metód a ich validáciu
- dobudovanie laboratórných priestorov pre diagnostiku nákaz zvierat
- zabezpečenie pokračovania komplexnej rekonštrukcie ŠVÚ v zmysle požiadaviek Európskej legislatívy o biobezpečnosti

Uvedené aktivity považujeme za esenciálne z hľadiska zamerania pracoviska, čo však nie je možné bez vytvorenia dlhodobej koncepcie diagnostiky nákaz zvierat v rámci SR, ktorá by mala zohľadňovať znižujúci sa stav hospodárskych zvierat a úspešnú realizáciu ozdravovacích programov na strane jednej a potrebu špecializácie na strane druhej.

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

MPRV SR uzavrelo s ŠVÚ Kontrakt o poskytnutí bežného transferu pre rok 2012 číslo 1214/2011 – 520/MPRV SR vo výške 1 440 768 EUR pre nasledovné účelové činnosti:

Tabuľka č. 1.

Zdravie zvierat			
číslo	názov účelovej činnosti	doba riešenia	výška bežného transferu v EUR
1.	Veterinárna prevencia a ochrana (08W 0101) v rozsahu metodických pokynov vydaných ŠVPS SR platných pre rok 2012 v oblasti zdravia zvierat a ochrany štátneho územia <ul style="list-style-type: none"> • Plán veterinárnej prevencie a ochrany štátneho územia SR na rok 2012 (ďalej len „Plán VPO“) – Vyšetrenia v rámci povinných diagnostických akcií najmä virologické vyšetrenia nákaz a dôkaz pôvodcov, serologické vyšetrenia chorôb hovädzieho dobytku, ošípaných, oviec, kôz a koní • Laboratórne analýzy v rámci vybraných úloh na úseku nákaz zvierat 	rok 2012	297 000
2.	Zabezpečenie laboratórnej diagnostiky TSE (08W 0104) <ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečenie laboratórných analýz – rýchle testy a konfirmačné metódy vzoriek odoberaných na základe Programu prevencie, monitoringu a kontroly niektorých 	rok 2012	1 020 000

	spongiformných encefalopatií (TSE/PSE) v SR pre rok 2012 <ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečenie laboratórných analýz - genotypizácia scrapie na základe Chovateľského programu na rezistenciu oviec voči prenosným spongiformným encefalopatiám – scrapie v SR na rok 2012 • Zabezpečenie zvozu vzoriek do laboratórií 		
3.	Diagnostika a skúšanie potravín (08W 0201) <ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečenie činnosti NRL • Zabezpečenie úloh na úseku nákaz zvierat 	rok 2012	123 768
spolu úlohy zdravia zvierat			1 440 768

Dodatkom č. 2 ku Kontraktu číslo 1214/2011 – 520/MPRV SR bol objem finančných prostriedkov určených na plnenie úloh stanovených v rámci uvedeného kontraktu upravený presunom finančných prostriedkov medzi jednotlivými úlohami nasledovne:

Tabuľka č. 2.

Zdravie zvierat			
číslo	názov účelovej činnosti	doba riešenia	výška bežného transferu v EUR
1.	Veterinárna prevencia a ochrana (08W 0101) v rozsahu metodických pokynov vydaných ŠVPS SR platných pre rok 2012 v oblasti zdravia zvierat a ochrany štátneho územia <ul style="list-style-type: none"> • Plán veterinárnej prevencie a ochrany štátneho územia SR na rok 2012 (ďalej len „Plán VPO“) – Vyšetrenia v rámci povinných diagnostických akcií najmä virologické vyšetrenia nákaz a dôkaz pôvodcov, serologické vyšetrenia chorôb hovädzieho dobytku, ošípaných, oviec, kôz a koní • Laboratórne analýzy v rámci vybraných úloh na úseku nákaz zvierat 	rok 2012	297 000
2.	Zabezpečenie laboratórnej diagnostiky TSE (08W 0104) <ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečenie laboratórných analýz – rýchle testy a konfirmačné metódy vzoriek odoberaných na základe Programu prevencie, monitoringu a kontroly niektorých spongiformných encefalopatií (TSE/PSE) v SR pre rok 2012 • Zabezpečenie laboratórných analýz - genotypizácia scrapie na základe Chovateľského programu na rezistenciu oviec voči prenosným spongiformným encefalopatiám – scrapie v SR na rok 2012 • Zabezpečenie zvozu vzoriek do laboratórií 	rok 2012	990 000

3.	Diagnostika a skúšanie potravín (08W 0201) <ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečenie činnosti NRL • Zabezpečenie úloh na úseku nálezov zvierat 	rok 2012	153 768
spolu úlohy zdravia zvierat			1 440 768

V rámci uvedených účelových činností boli počas trvania kontraktu riešené nasledovné úlohy:

1. Veterinárna prevencia a ochrana so zameraním na výkon laboratórnej diagnostiky v súlade s Plánom VPO na rok 2012 pre povinné diagnostické akcie pre uvedené druhy a kategórie zvierat a pre diagnostické akcie pre indikované úradné odbery vzoriek na vylúčenie alebo potvrdenie zoonóz alebo chorôb uvedených v prílohách č. 3-5 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov vykonávaných na základe rozhodnutia príslušného orgánu veterinárnej správy.

Zabezpečenie laboratórnych analýz v rámci vybraných úloh na úseku nálezov zvierat súvisiacich s aktuálnou nákazovou situáciou zameraných na laboratórnu diagnostiku slintačky a krívačky, Afrického moru ošípaných, Aujeszkeho choroby, horúčky Západného Nílu a Schmollenberg vírusu.

2. Zabezpečenie laboratórnej diagnostiky TSE v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady č. 999/2001/ES s príslušnými zmenami a doplnkami a v súlade s Programom prevencie, monitoringu a kontroly niektorých TSE/PSE v Slovenskej republike pre rok 2012, v čom boli zahrnuté náklady na vyšetrenie vzoriek jednotlivých druhov a kategórií zvierat pomocou rýchlych testov a konfirmačné metódy.

Zabezpečenie laboratórnych analýz - genotypizácia scrapie na základe Chovateľského programu na rezistenciu oviec voči prenosným spongiformným encefalopatiám – scrapie v SR na rok 2012.

Zabezpečenie zvozu vzoriek na laboratórne vyšetrenia prostredníctvom zvozných liniek ŠVÚ v rámci celej SR podľa stanoveného časového harmonogramu.

3. Zabezpečenie činnosti NRL v súlade s požiadavkami európskej legislatívy – nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmovínového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá. Väčšina NRL zriadených na pracovisku poskytuje komplexné diagnostické činnosti v rámci celej SR na úseku diagnostiky nálezov a hlavne veľmi nebezpečných nálezov zvierat.

Zabezpečenie úloh na úseku nálezov zvierat:

- Introdukcia laboratórnych diagnostických metód na detekciu vírusu slintačky a krívačky
- Distribúcia flavivírusových pôvodcov encefalitíd (hlavne so zameraním na vírus horúčky Západného Nílu) na území SR
- Vypracovanie databázy pozostávajúcej zo sekvenčných analýz kmeňov vírusu besnoty cirkulujúcich na území SR za obdobie 10 rokov od posledného výskytu.

Bežný transfer pridelený pre účelové činnosti na rok 2012 bol vyčerpaný v plnej výške a v súlade so stanovenými úlohami.

Čerpanie finančných prostriedkov v rámci bežného transferu v roku 2012 v EUR členené podľa programu, podprogramu a prvku je uvedené v tabuľkách v časti 5. *Rozpočet organizácie.*

4. Činnosti, produkty organizácie a ich náklady

Služby v rámci laboratórnej diagnostiky organizácia vykonáva pre potreby štátu - MPRV SR, ŠVPS SR (štátna objednávka), pre potreby súkromných veterinárnych lekárov, chovateľov zvierat a ďalších prípadných partnerov so záujmom o náš predmet činnosti (pracoviská vyvíjajúce imunopreparáty resp. diagnostiká, univerzity, komerčné laboratóriá).

Príjmy za hore uvedené služby boli získavané vo forme bežného transferu pre jednotlivé účelové činnosti na základe kontraktu o poskytnutí bežného transferu s MPRV SR a formou priamych platieb ŠVPS SR za laboratórne vyšetrenia v rámci financovania programov eradikácie, monitorovania a kontrol chorôb spolufinancovaných Spoločenstvom v súlade s Metodickým pokynom ŠVPS SR č.26/2011, ktorým sa realizuje Vykonávajúce rozhodnutie Komisie č. 2011/807/EU z 30. novembra 2011, ktorým sa schvaľujú ročné a viacročné programy a finančný príspevok Únie na eradikáciu, kontrolu a monitorovanie určitých chorôb zvierat a zoonóz predložené členskými štátmi na rok 2012 a nasledujúce roky.

Príjmy za predaj služieb laboratórnej diagnostiky poskytované súkromným veterinárnym lekárom, chovateľom zvierat a ďalším prípadným partnerom tvorili ďalšiu časť z celkových príjmov ŠVÚ.

Celkové výnosy organizácie v roku 2012 predstavovali sumu 2 614 308,31 €. (*Tabuľka č. 3.*)

Z toho výnosy v rámci bežného transferu na zabezpečenie laboratórnej diagnostiky TSE, veterinárnu prevenciu a ochranu a na zabezpečenie činnosti NRL predstavovali sumu 1 440 768 €, čo predstavuje 55,11 % zo všetkých výnosov.

Tržby z predaja služieb formou priamych platieb ŠVPS SR a tržby za predaj služieb laboratórnej diagnostiky poskytované súkromným veterinárnym lekárom, chovateľom zvierat dosiahli 1 116 071,50€, čo predstavuje 42,69 % zo všetkých výnosov.

Ostatné výnosy predstavovali sumu 54 468,81 €, čo predstavuje 2,20 % zo všetkých výnosov, z toho výnosy z prevádzkovej činnosti 16 470,51 €, zúčtovanie rezerv z prevádzkovej činnosti 40 985,12 €, finančné výnosy 13,18 €.

Celkové náklady na činnosť organizácie predstavovali sumu 2 611 193,02 €. (*Tabuľka č. 3.*)

Najvyššiu nákladovú položku tvorili osobné náklady 1 080 085,51 €, čo predstavuje 41,36 % zo všetkých nákladov a spotrebovaný materiál 859 776,56 €, čo predstavuje 32,93 % zo všetkých nákladov.

ŠVÚ dosiahol v roku 2012 zisk 3 115,29 €. (*Tabuľka č. 3.*)

Kapitálový transfer v roku 2012 organizácii nebol pridelený. Kapitálové výdavky z vlastných zdrojov predstavovali výšku 810 855,51 €. (*Tabuľka č. 10.*)

5. Rozpočet organizácie

Záväzné ukazovatele rozpočtu ŠVÚ Zvolen za rok 2012 v €

Tabuľka č. 3.

Ukazovateľ		Celkom	
		v €	v %
Výnosy z hlavnej činnosti celkom		2 614 308,31	100,00
príspevok na bežné výdavky	691	1 440 768,00	55,11
tržby z predaja služieb, výrobkov	601+602	1 116 071,50	42,69
ostatné výnosy	641+642+648	16 470,51	0,63
zúčtovanie rezerv	652	40 985,12	1,57
finančné výnosy	662+663	13,18	0,00
Náklady z hlavnej činnosti celkom		2 611 193,02	100,00
spotrebované nákupy	50	859 776,56	32,93
spotreba materiálu	501	731 650,68	28,02
spotreba energie	502	128 125,88	4,91
služby	51	222 349,70	8,52
osobné náklady	52	1 080 085,51	41,36
mzdové	521	751 405,14	28,78
sociálne poistenie	524+525	287 366,46	11,00
zákonné sociálne náklady	527	41 314,12	1,58
dane a poplatky	53	6 002,26	0,23
ostatné náklady	54	3 509,24	0,13
odpisy, predaný majetok a rezervy	55	422 799,76	16,19
odpisy DNM a DHM	551	383 582,17	14,69
finančné náklady	56	16 070,73	0,62
daň z príjmov	591	599,26	0,02
Kapitálový transfer		0	
Hospodársky výsledok		3 115,29	

Celkové čerpanie finančných prostriedkov v rámci bežného transferu v roku 2012 v €:

Bežný transfer 08W0101

Tabuľka č. 4.

Časť 1.1. Príjmy BT				
Zdroj	Názov	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2012
111	Veterinárna prevencia a ochrana	99 218,00	297 000,00	297 000,00

Časť 1.2. Výdavky BT							
Program	Zdroj	Položka	Podložka	Názov výdavku	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2012
08W0101	111	611		Tarifný, osobný, základný plat	46 868,00	105 209,99	105 209,99
08W0101	111	612		Príplatky	5 150,00	8 026,30	8 026,30
08W0101	111	621		Poistné do Všeobecnej ZP	4 000,00	8 279,78	8 279,78
08W0101	111	623		Poistné do ost. zdr. poisťovní	1 202,00	2 822,89	2 822,89
08W0101	111	625	001	Na nemocenské poistenie	728,00	1 429,43	1 429,43
08W0101	111	625	002	Na starobné poistenie	7 283,00	15 512,54	15 512,54
08W0101	111	625	003	Na úrazové poistenie	416,00	887,78	887,78
08W0101	111	625	004	Na invalidné poistenie	1 560,00	3 201,27	3 201,27
08W0101	111	625	005	Na poistenie v nezamestnanosti	520,00	1 066,67	1 066,67
08W0101	111	625	007	Na poistenie do RF solidarity	2 471,00	5 262,73	5 262,73
08W0101	111	627		Príspevok do DDS	1 640,00	2 930,16	2 930,16
08W0101	111	631	002	Cestovné náhrady zahraničné	570,00	458,00	458,00
08W0101	111	632	001	Energie	3 600,00	12 844,37	12 844,37
08W0101	111	632	002	Poštové a telekom. služby	1 970,00	2 095,05	2 095,05
08W0101	111	633	002	Výpočtová technika	0,00	6 000,00	6 000,00
08W0101	111	633	004	Prevádzkové stroje, prístroje	0,00	741,60	741,60
08W0101	111	633	006	Všeobecný materiál	4 300,00	105 665,14	105 665,14
08W0101	111	635	004	Prevádzk. strojov, prístrojov	0,00	886,44	886,44
08W0101	111	637	001	Školenia, kurzy, semináre	0,00	160,00	160,00
08W0101	111	637	004	Všeobecné služby	16 542,00	13 200,34	13 200,34
08W0101	111	637	027	Odmeny zamestnancov m. p.	232,00	236,49	236,49
08W0101	111	642	015	Na nemocenské dávky	166,00	83,03	83,03
Spolu 08W0101					99 218,00	297 000,00	297 000,00

Pridelený bežný transfer na rok 2012 pre veterinárnu prevenciu a ochranu so zameraním na skúšanie a vyšetrovanie vzoriek v rozsahu metodických pokynov platných pre rok 2012 a jednotlivé odbery v oblasti zdravia a ochrany štátneho územia bol vyčerpaný v plnej výške a v súlade so stanoveným cieľom účelovej činnosti.

Bežný transfer 08W0104

Tabuľka č. 5.

Časť 1.1. Príjmy BT				
Zdroj	Názov	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2012
111	Zabezpečenie laboratórnej diagnostiky TSE	1 301 570,00	990 000,00	990 000,00

Časť 1.2. Výdavky BT							
Program	Zdroj	Položka	Podpo- ložka	Názov výdavku	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2012
08W0104	111	611		Tarifný, osobný, základný plat	187 472,00	366 816,70	366 816,70
08W0104	111	612		Príplatky	20 600,00	29 675,93	29 675,93
08W0104	111	614		Odmeny	0,00	1 997,91	1 997,91
08W0104	111	621		Poistné do Všeobecnej ZP	16 000,00	31 478,47	31 478,47
08W0104	111	623		Poistné do ost. zdr. poisťovní	4 808,00	10 937,98	10 937,98
08W0104	111	625	001	Na nemocenské poistenie	2 912,00	5 252,23	5 252,23
08W0104	111	625	002	Na starobné poistenie	29 132,00	61 542,35	61 542,35
08W0104	111	625	003	Na úrazové poistenie	1 664,00	3 534,72	3 534,72
08W0104	111	625	004	Na invalidné poistenie	6 240,00	12 714,02	12 714,02
08W0104	111	625	005	Na poistenie v nezamestnanosti	2 080,00	4 236,59	4 236,59
08W0104	111	625	007	Na poistenie do RF solidarity	9 884,00	20 878,93	20 878,93
08W0104	111	627		Prís. do DDS	6 560,00	14 426,09	14 426,09
08W0104	111	631	001	Cestovné náhrady tuzemské	3 900,00	3 399,80	3 399,80
08W0104	111	631	002	Cestovné náhrady zahraničné	1 770,00	363,09	363,09
08W0104	111	632	001	Energie	85 400,00	78 669,40	78 669,40
08W0104	111	632	002	Vodné, stočné	5 500,00	3 853,44	3 853,44
08W0104	111	632	003	Poštové a telekomunik. služby	33 130,00	14 135,13	14 135,13
08W0104	111	633	001	Interiérové vybavenie	600,00	0,00	0,00
08W0104	111	633	002	Výpočtová technika	3 400,00	6 652,08	6 652,08
08W0104	111	633	003	Telekomunikačná technika	0,00	476,80	476,80
08W0104	111	633	004	Prevádz. stroje, prístroje	2 600,00	0,00	0,00
08W0104	111	633	006	Všeobecný materiál	638 188,00	210 601,29	210 601,29
08W0104	111	633	009	Knihy, časopisy, noviny	41 400,00	255,94	255,94
08W0104	111	633	010	Pracovné odevy, obuv	8 920,00	672,57	672,57
08W0104	111	633	013	Softvér	2 360,00	0,00	0,00
08W0104	111	634	001	Palivo, mazivá, oleje	36 826,00	39 133,61	39 133,61
08W0104	111	634	002	Servis, údržba, opravy	29 520,00	15 933,95	15 933,95
08W0104	111	634	003	Poistenie	2 094,00	5 098,18	5 098,18
08W0104	111	634	005	Karty, známky, poplatky	550,00	0,00	0,00
08W0104	111	634	006	Pracovné odevy, obuv vodičov	0,00	441,50	441,50
08W0104	111	635	002	Výpočtovej techniky	3 100,00	0,00	0,00
08W0104	111	635	004	Prevádzk. strojov, prístrojov	22 800,00	4 579,15	4 579,15
08W0104	111	635	007	Pracovných odevov, obuvi	2 900,00	715,77	715,77
08W0104	111	637	001	Školenia, kurzy, semináre	100,00	0,00	0,00
08W0104	111	637	004	Všeobecné služby	58 478,00	13 842,23	13 842,23
08W0104	111	637	014	Stravovanie	25 450,00	18 077,50	18 077,50
08W0104	111	637	015	Poistné	0,00	3 663,39	3 663,39

08W0104	111	637	016	Pridel do sociálneho fondu	3 640,00	1 440,82	1 440,82
08W0104	111	637	027	Odmeny zamestnancov m. p.	928,00	999,91	999,91
08W0104	111	642	012	Na odstupné	0,00	1 858,32	1 858,32
08W0104	111	642	013	Na odchodné	0,00	568,98	568,98
08W0104	111	642	015	Na nemocenské dávky	664,00	1 075,23	1 075,23
Spolu 08W0104					1 301 570,00	990 000,00	990 000,00

Pridelený bežný transfer na rok 2012 pre zabezpečenie laboratórnej diagnostiky TSE bol vyčerpaný v plnej výške a v súlade so stanoveným cieľom účelovej činnosti.

Bežný transfer 08W0201

Tabuľka č. 6.

Časť 1.1. Príjmy BT				
Zdroj	Názov	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2012
111	Zabezpečenie činnosti národných referenčných laboratórií	39 980,00	153 768,00	153 768,00

Časť 1.2. Výdavky BT							
Program	Zdroj	Položka	Podpo- ložka	Názov výdavku	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2012
08W0201	111	611		Tarifný, osobný, základný plat	0,00	54 798,50	54 798,50
08W0201	111	612		Príplatky	0,00	4 269,04	4 269,04
08W0201	111	621		Poistné do Všeobecnej ZP	4 000,00	4 129,51	4 129,51
08W0201	111	623		Poistné do ost. zdr. poisťovní	1 202,00	1 282,20	1 282,20
08W0201	111	625	001	Na nemocenské poistenie	728,00	711,40	711,40
08W0201	111	625	002	Na starobné poistenie	7 283,00	7 671,28	7 671,28
08W0201	111	625	003	Na úrazové poistenie	416,00	439,92	439,92
08W0201	111	625	004	Na invalidné poistenie	1 560,00	1 584,84	1 584,84
08W0201	111	625	005	Na poistenie v nezamestnanosti	520,00	528,06	528,06
08W0201	111	625	007	Do rezervného fondu	2 471,00	2 602,52	2 602,52
08W0201	111	627		Príspevok do DDS	1 640,00	0,00	0,00
08W0201	111	631	002	Cestovné náhrady zahraničné	4 380,00	13 138,51	13 138,51
08W0201	111	632	001	Energie	5 600,00	9 355,99	9 355,99
08W0201	111	632	001	Vodné, stočné	0,00	2 547,48	2 547,48
08W0201	111	633	006	Všeobecný materiál	6 100,00	30 146,82	30 146,82
08W0201	111	633	010	Pracovné odevy, obuv	0,00	309,59	309,59
08W0201	111	633	018	Licencie	0,00	3 850,89	3 850,89
08W0201	111	635	004	Prevádzk. strojov, prístrojov	0,00	8 354,92	8 354,92
08W0201	111	637	001	Školenia, kurzy, semináre	460,00	182,57	182,57
08W0201	111	637	004	Všeobecné služby	3 620,00	5 834,84	5 834,84
08W0201	111	637	014	Stravovanie	0,00	2 007,50	2 007,50
08W0201	111	642	015	Na nemocenské dávky	0,00	21,62	21,62
Spolu 08W0201					39 980,00	153 768,00	153 768,00

Pridelený bežný transfer na rok 2012 pre zabezpečenie činnosti NRL bol vyčerpaný v plnej výške a v súlade so stanoveným cieľom účelovej činnosti.

Čerpanie mimorozpočtových prostriedkov – vlastné zdroje – bežné príjmy a výdavky

Tabuľka č. 7.

Časť 1.1. Bežné príjmy vlastné zdroje				
Zdroj	Názov	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2012
45	Príjmy z prenaj. budov, objektov	0	0	7 490,49
45	Platby za predaj výr., služieb	1 009 700,00	1 009 700,00	1 140 822,12
45	Príjmy z náhrad z poistn. plnenia	0	0	2 121,84
45	Príjmy z refundácie	0	0	6 628,63
45	Iné nedaňové príjmy	0	0	2,71
Spolu NEALOK		1 009 700,00	1 009 700,00	1 157 065,79

Časť 1.2. Bežné výdavky vlastné zdroje							
Program	Zdroj	Položka	Podpo- ložka	Názov výdavku	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2012
NEALOK	45	611		Tarifný, osobný, základný plat	328 076,00	72 290,54	72 290,54
NEALOK	45	612		Príplatky	35 050,00	9 309,60	9 309,60
NEALOK	45	614		Odmeny	111 000,00	98 125,00	98 125,00
NEALOK	45	615		Príspevok na dopravu	10 900,00	12 498,60	12 498,60
NEALOK	45	621		Poistné do Všeobecnej ZP	24 000,00	13 481,00	13 481,00
NEALOK	45	623		Poistné do ost. zdr. poisťovní	7 212,00	4 128,95	4 128,95
NEALOK	45	625	001	Na nemocenské poistenie	4 368,00	1 671,03	1 671,03
NEALOK	45	625	002	Na starobné poistenie	43 698,00	21 916,22	21 916,22
NEALOK	45	625	003	Na úrazové poistenie	2 496,00	1 275,01	1 275,01
NEALOK	45	625	004	Na invalidné poistenie	9 360,00	4 457,85	4 457,85
NEALOK	45	625	005	Na poistenie v nezamestnanosti	3 120,00	1 485,58	1 485,58
NEALOK	45	625	007	Na poistenie do rezervn. fondu	14 826,00	7 435,42	7 435,42
NEALOK	45	627		Príspevok do DDS	9 840,00	4 810,64	4 810,64
NEALOK	45	631	001	Cestovné náhrady tuzemské	300,00	650,29	650,29
NEALOK	45	631	002	Cestovné náhrady zahraničné	21 700,00	17 545,36	17 545,36
NEALOK	45	632	001	Energie	44 700,00	22 167,19	22 167,19
NEALOK	45	632	002	Vodné, stočné	1 000,00	628,77	628,77
NEALOK	45	632	003	Poštové a telekomunik. služby	2 500,00	12 936,36	12 936,36
NEALOK	45	632	004	Komunik. infraštruktúra	0,00	21,60	21,60
NEALOK	45	633	001	Interiérové vybavenie	0,00	7 118,63	7 118,63
NEALOK	45	633	002	Výpočtová technika	500,00	9 284,76	9 284,76
NEALOK	45	633	003	Telekomunikačná technika	0,00	567,82	567,82
NEALOK	45	633	004	Prevádz. stroje, prístroje	1 600,00	1 676,77	1 676,77
NEALOK	45	633	006	Všeobecný materiál	155 079,00	324 159,70	145 099,56
NEALOK	45	633	009	Knihy, časopisy, noviny	5 050,00	8 772,11	8 772,11
NEALOK	45	633	010	Prac. odevy, obuv a pr. pomôcky	2 997,00	2 304,88	2 304,88
NEALOK	45	633	013	Softvér	1 600,00	10 402,05	10 402,05
NEALOK	45	633	016	Reprezentačné	166,00	232,21	232,21
NEALOK	45	633	018	Licencie	0,00	5 017,60	5 017,60
NEALOK	45	634	001	Palivo, mazivá, oleje	3 600,00	10 803,31	10 803,31
NEALOK	45	634	002	Servis, údržba, opravy	3 280,00	3 555,10	3 555,10
NEALOK	45	634	003	Poistenie.	6 336,00	4 061,09	4 061,09
NEALOK	45	634	005	Karty, známky, poplatky	110,00	643,60	643,60
NEALOK	45	635	002	Údržba výpočtovej techniky	120,00	593,70	593,70
NEALOK	45	635	004	Údržba prev. strojov, príst., zar.	9 800,00	13 874,95	13 874,95

NEALOK	45	635	006	Údržba budov, objektov alebo ich častí	300,00	29,28	29,28
NEALOK	45	635	007	Údržba pracovn. odevov, obuvi	300,00	2 553,08	2 553,08
NEALOK	45	636	002	Nájomné za nájom techniky	0,00	213,70	213,70
NEALOK	45	637	001	Školenia, kurzy, semináre, konf.	5 030,00	4 655,31	4 655,31
NEALOK	45	637	004	Všeobecné služby	18 700,00	55 722,36	55 722,36
NEALOK	45	637	012	Poplatky a odvody	1 798,00	1 051,95	1 051,95
NEALOK	45	637	014	Stravovanie	6 250,00	9 970,80	9 970,80
NEALOK	45	637	015	Poistné	5 365,00	1 423,61	1 423,61
NEALOK	45	637	016	Prídel do sociálneho fondu	9 090,00	14 104,64	14 104,64
NEALOK	45	637	023	Kolkové známky	90,00	118,50	118,50
NEALOK	45	637	027	Odmeny zamestnancov m. p.	1 624,00	253,09	253,09
NEALOK	45	637	030	Preddavky	0,00	1 121,46	1 121,46
NEALOK	45	637	031	Pokuty a penále	0,00	118,40	118,40
NEALOK	45	637	035	Dane	2 580,00	5 817,70	5 817,70
NEALOK	45	637	200	Ostatné	0,00	350,91	350,91
NEALOK	45	642	013	Na odchodné	0,00	1 106,64	1 106,64
NEALOK	45	642	015	Na nemocenské dávky	900,00	89,58	89,58
Spolu NEALOK					916 411,00	808 604,30	629 544,16

Finančné operácie, pohyby na mimorozpočtových účtoch

Tabuľka č. 8.

Príjmové operácie vlastné zdroje							
Program	Zdroj	Položka	Podpo- ložka	Názov	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2012
NEALOK	45	453		Zostatok prostried. z predch. r.	0,00	616 890,49	616 890,49
Spolu					0,00	616 890,49	616 890,49

Na mimorozpočtových účtoch ŠVÚ sa k 1.1.2012 nachádzalo 616 890,49 €.

Tabuľka č. 9

Výdavkové operácie vlastné zdroje							
Program	Zdroj	Položka	Podpo- ložka	Názov	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2012
NEALOK	45	824		Splácanie finančného prenájmu	23 128,00	7 130,68	7 130,68
Spolu					23 128,00	7 130,68	7 130,68

Výdavky na finančný leasing v roku 2012 predstavovali 7 130,68 €. ŠVÚ splácal týmto spôsobom autá s chladiarenskou nadstavbou, ktoré používa na zvoz vzoriek na vyšetrovania z celého územia SR.

Kapitálové výdavky vlastné zdroje

Tabuľka č. 10.

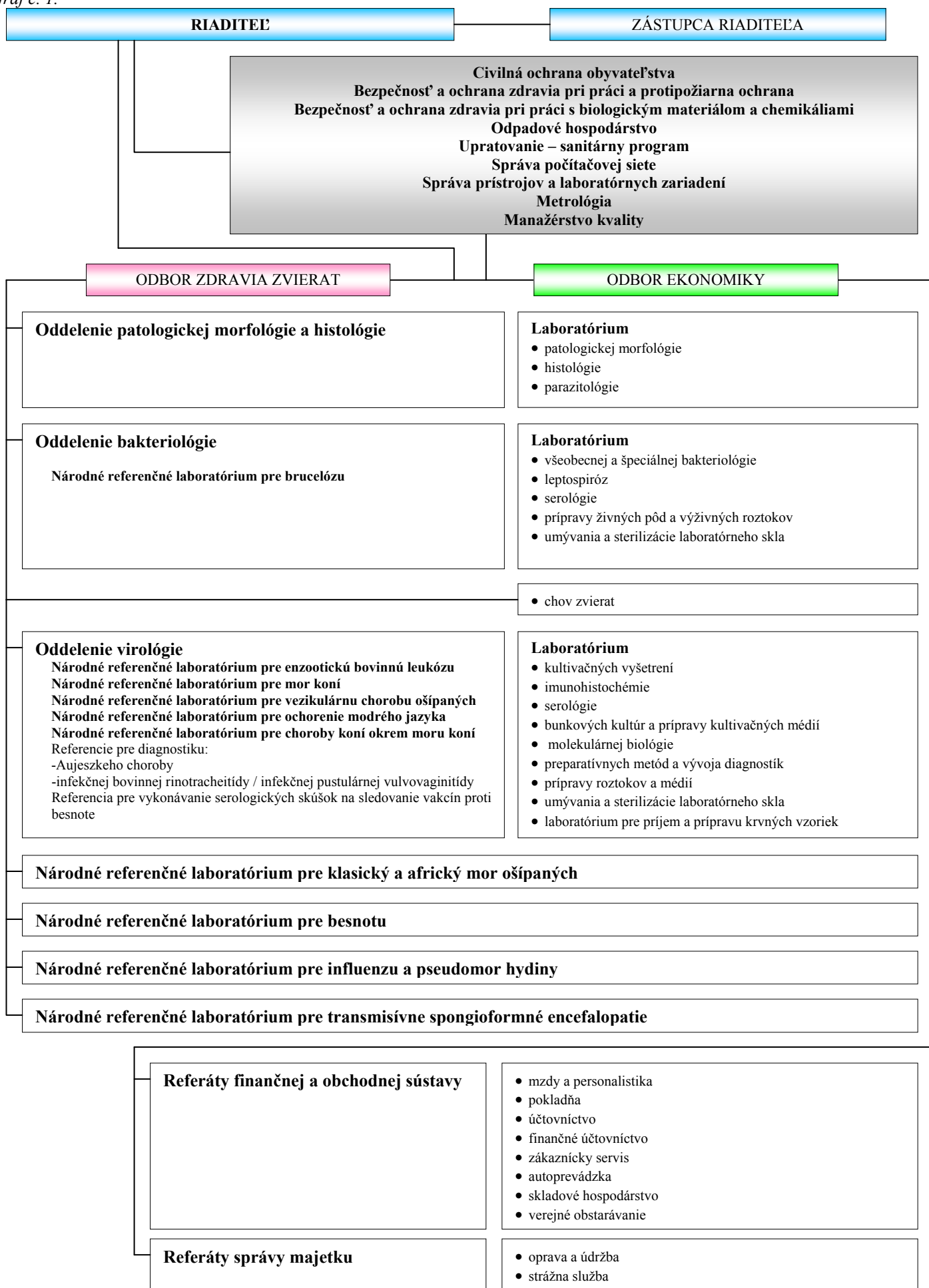
Kapitálové výdavky vlastné zdroje							
Program	Zdroj	Položka	Podpo- ložka	Názov výdavku	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2012
NEALOK	45	711	003	Nákup softvéru	0,00	28 946,27	28 946,27
NEALOK	45	713	001	Interiérového vybavenia	0,00	2 562,40	2 562,40
NEALOK	45	713	002	Výpočtovej techniky	2 500,00	21 706,22	21 706,22
NEALOK	45	713	004	Prev. strojov, prístrojov	11 000,00	715 521,65	715 521,65
NEALOK	45	717	002	Rekonštrukcia a moderizácia	56 561,00	42 118,97	42 118,97
Spolu NEALOK					70 161,00	810 855,51	810 855,51

ŠVÚ v roku 2012 nebol pridelený kapitálový transfer. Kapitálové výdavky z vlastných zdrojov predstavovali výšku 810 855,51 €.

6. Personálne otázky

Súčasná štruktúra pracoviska je zobrazená v **Organizačnej štruktúre ŠVÚ**.

Graf č. 1.

Organizačne sa ŠVÚ člení na dva odbory - Odbor zdravia zvierat a Odbor ekonomiky.

Odbor zdravia zvierat je vnútorne členený na oddelenia a NRL. Jednotlivé oddelenia a NRL majú navzájom rovnocenné postavenie a sú riadené príslušnými vedúcimi oddelení.

Oddelenie patologickej morfológie a histológie, Oddelenie virológie a Oddelenie bakteriológie sa ďalej členia na laboratóriá pomenované podľa príslušného zamerania.

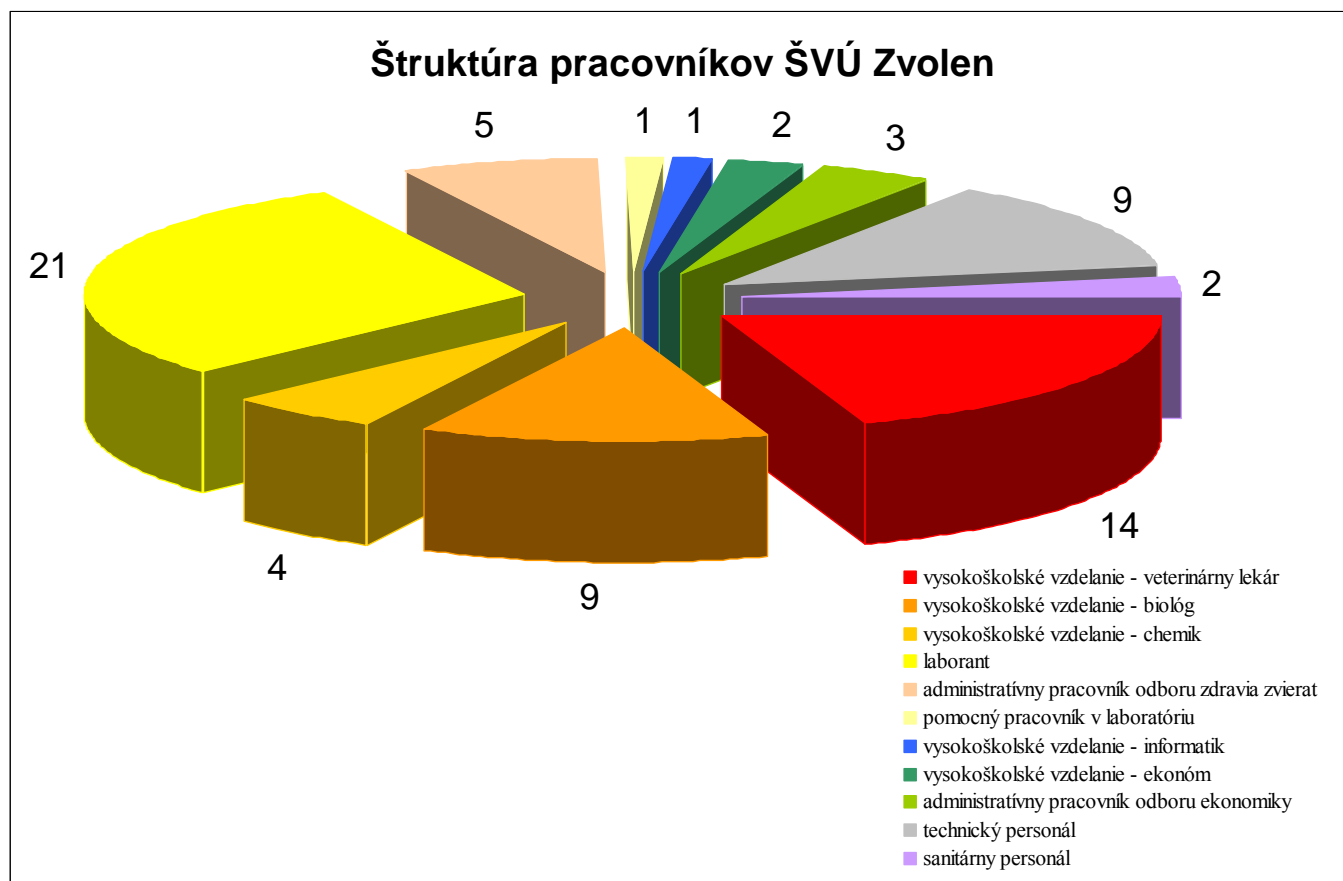
Odbor ekonomiky je vnútorne členený na referáty finančnej a obchodnej sústavy a referáty správy majetku.

Charakter pracovných činností pracoviska je daný predmetom jeho činnosti. Výkon veterinárnej laboratórnej diagnostiky si vyžaduje vysokokvalifikovaných zamestnancov, čím je v prevažnej miere ovplyvnená vzdelanostná štruktúra zamestnancov špecializovaného pracoviska.

Na pracovisku k 31.12.2012 bolo zamestnaných 70 stálych a jeden externý pracovník. Z celkového počtu pracovníkov 41,4% tvoria pracovníci s vysokoškolským vzdelaním.

Štruktúra pracovníkov v závislosti od charakteru dosiahnutého vzdelania je zobrazená v grafe č.2.

Graf č. 2.

V oblasti interného vzdelávania boli realizované školenia v súlade s ročným plánom interného vzdelávania pre všetkých zamestnancov v závislosti od ich funkčného zaradenia. V súlade s uvedeným plánom boli aktuálne organizované školenia v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a požiarnej ochrany, školenia v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s biologickým

materiálom a chemikáliami, metrológie, sanitárneho programu, správy počítačovej siete a verejného obstarávania. Samostatnú časť tvorili školenia súvisiace s vykonávaním odborných diagnostických činností a so zabezpečením systému kvality v súlade s plnením akreditačných kritérií podľa STN EN ISO/IEC 17025:2005 Všeobecné požiadavky na kompetentnosť skúšobných a kalibračných laboratórií. V oblasti externého vzdelávania samostatní odborní pracovníci absolvovali vzdelávanie vo forme seminárov, školení, kurzov a odborných stáží, ktoré zohľadňovali aktuálne potreby pracoviska.

Zástupcovia NRL sa aktívne zúčastnili pracovných stretnutí organizovanými komunitnými referenčnými laboratóriami Spoločenstva pre jednotlivé ochorenia zvierat.

O vysokej odbornej úrovni zamestnancov v oblasti veterinárnej medicíny svedčí ich aktívna účasť na rôznych národných aj medzinárodných rokovaníach, seminároch a konferenciách.

7. Ciele a prehľad ich plnenia

Hlavné ciele organizácie boli stanovené v súlade s predmetom činnosti ŠVÚ, ako špecializovanej organizácie zameranej na výkon laboratórnej diagnostiky na území SR spôsobmi a za podmienok uvedených vo všeobecne záväzných právnych predpisoch o veterinárnej starostlivosti a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisoch a v týchto oblastiach plnenie úloh v zmysle rozhodnutí ŠVPS SR v danom roku.

Vo svojich hlavných činnostiach organizácia v danom roku:

- vykonávala laboratórnu diagnostiku úradných a neúradných vzoriek
- predkladala výsledky laboratórnych vyšetrení ŠVPS SR, regionálnym veterinárnym a potravinovým správam (ďalej len „RVPS“), komorovým veterinárnym lekármi a chovateľom
- zabezpečovala validáciu a vývoj nových diagnostických metód na úseku nákaz zvierat
- vykonávala epizootologické štúdie ochorení zvierat v rámci ozdravovacích, eradikačných a kontrolných programov
- vykonávala špecializovanú a referenčnú činnosť v rámci NRL a RL
- poskytovala odborné konzultácie a poradenskú pomoc, spolupracovala s orgánmi štátnej správy na úseku veterinárnej starostlivosti, súkromnými veterinárnymi lekármi a inými právnymi subjektmi a fyzickými osobami s ktorými cez predmet svojej činnosti prichádzala do styku
- spolupracovala s medzinárodnými organizáciami zaoberajúcimi sa diagnostikou nákaz zvierat.

V roku 2012 sa v ŠVÚ vyšetřilo 245 250 vzoriek, z toho úradne odobratých bolo 244 150 vzoriek. V rámci týchto vzoriek bolo vykonaných 275 175 laboratórnych vyšetření a z toho, v rámci úradne odobratých vzoriek, to bolo 273 484 vyšetření.

Výnosy za predaj služieb laboratórnej diagnostiky dosiahli výšku 2 556 839,50 €.

Prehľad štruktúry výnosov v EUR za rok 2012 uvádzame v *tabuľke č.11*.

Tabuľka č. 11.

MPRV SR (bežný transfer)	1 440 768,00
ŠVPS SR	811 567,08
Iné (súkromní vet. lekári, chovatelia, iní...)	304 504,42
SPOLU	2 556 839,50

8. Hodnotenie a analýza organizácie v danom roku

ŠVÚ ako úradné veterinárne laboratórium je špecializované na diagnostiku nákaz zvierat.

V súlade s Plánom VPO na rok 2012 schváleného MPRV SR a ŠVPS SR laboratórium zabezpečovalo v plnom rozsahu plánované diagnostické činnosti na úseku nákaz zvierat.

Svojou diagnostickou činnosťou sa pracovisko aktívne podieľalo na vykonávaní laboratórnych vyšetrení v rámci uvedených eradikačných programov schválených MPRV SR a ŠVPS SR:

- Program prevencie, monitoringu a kontroly niektorých transmisívnych/prenosných spongiformných encefalopatií (TSE/PSE) v Slovenskej republike pre rok 2012
- Chovateľský program na rezistenciu oviec voči prenosným/transmisívnym spongiformným encefalopatiám – scrapie v Slovenskej republike na rok 2012
- Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v krdľoch nosníc kury domácej produkujúcej vajcia na ľudskú spotrebu v Slovenskej republike v roku 2012
- Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v krdľoch brojlerov kury domácej v Slovenskej republike v roku 2012
- Plán prieskumu aviárnej influenzy u hydiny a voľne žijúcich vtákov na Slovensku v roku 2012
- Národný program eradikácie besnoty na Slovensku na rok 2012
- Plán prieskumu katarálnej horúčky oviec v Slovenskej republike pre rok 2012
- Národný kontrolný program pre klasický mor ošípaných v diviacej populácii na Slovensku v roku 2012
- Plán eradikácie infekčnej bovinnej rinotracheitídy (IBR/IPV) na Slovensku na rok 2012.

Pracovisko vykonávalo aj laboratórne vyšetrenia neúradných vzoriek pre potreby chovateľov zvierat, ktorí ich využívajú pre obchodné aktivity a pre sledovanie zdravotného stavu hospodárskych zvierat vo svojich chovoch.

Na vysokú kvalitu poskytovaných diagnostických služieb poukazuje aj úspešné absolvovanie medzilaboratórnych testov spôsobilosti, ktorých sa zúčastnili jednotlivé laboratóriá pracoviska. Ich prehľad uvádzame v časti *Stručný prehľad činnosti NRL a RL v roku 2012*.

V nadväznosti na komplexnosť poskytovaných diagnostických služieb v oblasti nákaz zvierat pracovisko poskytuje pravidelný zvoz materiálu prostredníctvom vlastných zvozných liniek podľa priloženej schémy v *Prílohe č. 1.- Priebeh liniek pre zvoz materiálu na ŠVÚ Zvolen*.

Na pracovisku je autorizovaných dvanásť NRL a tri RL, ktoré poskytujú diagnostické služby pre celé územie SR.

9. Stručný prehľad činnosti NRL a RL v roku 2012

Národné referenčné laboratórium pre klasický mor ošípaných

Národné referenčné laboratórium pre africký mor ošípaných

Národné referenčné laboratórium pre klasický mor ošípaných (ďalej len „NRL KMO“) bolo autorizované ŠVPS SR dňa 14.11.2003 Rozhodnutím č. j. 11434/2003-480.

Národné referenčné laboratórium pre africký mor ošípaných (ďalej len „NRL ASF“) bolo autorizované ŠVPS SR dňa 7.7.2004 Rozhodnutím č. j. 5619/2004-480.

V rámci svojich činností laboratóriá v danom roku zabezpečovali:

- harmonizáciu diagnostiky nákaz v súlade s požiadavkami EÚ
- účasť na medzilaboratórnych testoch organizovaných príslušnými referenčnými laboratóriami spoločenstva pre nákazy zvierat
- dlhodobú archiváciu pôvodcov infekčných agens získaných v rámci diagnostiky na území SR alebo v rámci spolupráce s inými diagnostickými laboratóriami mimo územia SR
- prevádzkovanie banky bunkových kultúr
- prípravu štandardných biologických materiálov pre potreby validácie a harmonizácie diagnostiky nákaz zvierat
- analýzu nákazovej situácie, prípadne analýzu procesu ozdravovania pre potreby ŠVPS SR
- permanentné školenie pracovníkov.

Počty vyšetrených vzoriek

NRL KMO a NRL ASF poskytujú diagnostické činnosti v danej problematike pre celé územie SR.

V terénnej diagnostickej činnosti NRL KMO vyšetřilo 21 609 vzoriek diviacej zveri a 17 629 vzoriek domácich ošípaných na prítomnosť protilátok, 22 322 vzoriek diviacej zveri a 63 vzoriek domácich ošípaných na prítomnosť vírusu.

V tabuľke uvádzame počty vyšetrených vzoriek na KMO podľa druhu zvierat a počet pozitívnych vzoriek.

Tabuľka č.12.

druh zvierat	detekcia vírusu		detekcia protilátok	
	počet vyšetrených vzoriek	počet pozitívnych vzoriek	počet vyšetrených vzoriek	počet pozitívnych vzoriek
domáce ošípané	63	0	17 629	0
diviaky	22 322	0	21 609	36

Serologická pozitivita bola zistená u 36 vzoriek diviakov z okresov Bánovce nad Bebravou, Prievidza, Krupina, Levice, Nové Zámky, Lučenec, Poltár, Veľký Krtíš, Rimavská Sobota a Revúca. Jedná sa o vzorky z lokalít v ktorých sa v predchádzajúcom období nákaza KMO vyskytovala a bola vykonávaná orálna vakcinácia.

V rámci činnosti NRL ASF bola riešená úloha zavedenia rutínnej laboratórnej diagnostiky afrického moru ošípaných za účelom jeho včasného monitoringu v rámci ktorej bolo vyšetrených 2 008 vzoriek diviačej zvery na prítomnosť protilátok.

Vypracovanie surveillance

ŠVÚ v rámci NRL KMO kompletizoval, analyzoval a štatisticky spracovával údaje v problematike KMO pre celé územie SR. Na základe týchto údajov vypracoval:

- Ročné vyhodnotenie nálezovej situácie a monitoring KMO u diviakov na Slovensku
- Ročné vyhodnotenie nálezovej situácie a monitoring KMO u domácich ošípaných na Slovensku

Zavedené nové laboratórne metódy

Detekcia vírusu

- NRL ASF vzhľadom na aktuálne potreby diagnostiky nových v súčasnosti cirkulujúcich kmeňov ASF zaviedlo a validovalo vo svojich podmienkach UPL real time PCR (Fernandez a kol., 2012)

Medzilaboratórne testy spôsobilosti

Prehľad účasti na medzilaboratórnych testoch spôsobilosti uvádzame v tabuľke.

Tabuľka č.13.

organizátor	typ vzorky	parameter	metóda
CRL pre EÚ CISA-INIA Valdeolmos, Madrid, Španielsko	krvné sérum, tkanivové suspenzie	prítomnosť vírusu ASF, detekcia nukleovej kyseliny vírusov ASF	HAD RPCR
	krvné sérum	detekcia protilátok proti vírusu ASF	ELISA Immunobloting

organizátor	typ vzorky	parameter	metóda
CRL pre EÚ TiHo Hannover, Nemecko	krvné sérum	detekcia protilátok proti vírusu KMO a iným Pestivírusom	NPLA ELISA home- made ELISA Prionics
	krvné sérum	prítomnosť vírusu KMO a iných Pestivírusov, detekcia nukleovej kyseliny Pestivírusov a typizácia vírusov	PLA Pan-pestivírus RRT-PCR Sekvenačné analýzy E2 génu Sekvenačné analýzy 5' NTR

V rámci medzilaboratórných testov pre ASF zameraných na vyšetrenia klasickými virologickými, serologickými a molekulárno - biologickými metódami (*Tabuľka č.13.*) bolo zaslaných 12 vzoriek krvných sér a 8 vzoriek tkanivových suspenzií.

V rámci medzilaboratórných testov pre KMO zameraných na vyšetrenia klasickými virologickými, serologickými a molekulárno - biologickými metódami (*Tabuľka č.13.*) bolo zaslaných 22 vzoriek krvných sér.

Zaslané vzorky boli vyšetrené všetkými zavedenými validovanými a rutinne používanými metódami v NRL ASF a v NRL KMO.

NRL ASF a v NRL KMO absolvovali medzinárodné kruhové testy úspešne.

Odborné podujatia

Účasť na medzinárodných vedeckých stretnutiach venovaných problematike klasického a afrického moru ošipovaných:

- EURL Workshop on Laboratory Diagnosis of African and Classical Swine Fever, workshop, TiHo Hannover CSF EU RL a CISA-INIA ASF EU RL, Waldemos, Hannover, Nemecko, 28.5. - 2.6.2012
- 2nd Central European Veterinary Diagnostic Meeting, pracovné strnutie, AGES Modling Rakúsko, 11. - 12.10.2012
- Pracovné stretnutie s pracovníkmi NRL pre CSF pre Nemecko vo Friedrich Loeffler Institut Insel Riems, FLI Riems, Insel Riems, Nemecko, 8. - 12.10.2012

Odborná pomoc

Pracovníci NRL KMO a NRL ASF poskytovali poradenskú činnosť pri posudzovaní stratégie kontroly klasického a afrického moru ošipovaných pre ŠVPS SR. Vypracovávali odborné posudky a aktívne sa zúčastňovali na odborných poradách k uvedenej problematike organizovaných ŠVPS SR. Aktuálne poskytovali konzultácie pre veterinárnych lekárov a poradenskú činnosť pre chovateľov.

Národné referenčné laboratórium pre vezikulárnu chorobu ošipáných

Národné referenčné laboratórium pre vezikulárnu chorobu ošipáných (ďalej len „NRL SVD“) bolo autorizované Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR dňa 7.7.2004 Rozhodnutím č. j. 5620/2004-480. V rámci uvedeného laboratória bola riešená aj problematika slintačky a krívačky (ďalej len „FMD“).

V rámci svojich činností laboratórium v danom roku zabezpečovalo:

- harmonizáciu diagnostiky nákaz v súlade s požiadavkami EÚ
- účasť na medzilaboratórných testoch organizovaných príslušnými referenčnými laboratóriami spoločenstva pre nákazy zvierat
- introdukciu laboratórných diagnostických metód na detekciu vírusu slintačky a krívačky bez nutnosti práce so živým vírusom
- permanentné školenie pracovníkov.

Počty vyšetrených vzoriek

V rámci činnosti NRL SVD bola riešená úloha introdukcie laboratórných diagnostických metód na detekciu vírusu slintačky a krívačky bez nutnosti práce so živým vírusom a zabezpečenie minimálnej diagnostickej pripravenosti pre potreby serologických vyšetrení.

V terénnej diagnostickej činnosti NRL SVD vyšetřilo 2 000 vzoriek diviacej zveri na prítomnosť protilátok proti vírusu slintačky a krívačky.

Medzilaboratórne testy spôsobilosti

Prehľad účasti na medzilaboratórných testoch spôsobilosti uvádzame v tabuľke.

Tabuľka č.14.

organizátor	typ vzorky	parameter	metóda
CRL pre EU Institute for Animal Health, Pirbright, Veľká Británia	krvné sérum	detekcia protilátok proti vírusu SVD	ELISA
	neinfekčný biologický materiál	detekcia nukleovej kyseliny vírusu SVD	RRT-PCR
	krvné sérum	detekcia protilátok proti vírusu FMD	ELISA
	neinfekčný biologický materiál	detekcia nukleovej kyseliny vírusov FMD a typizácia vírusov	RRT-PCR typizačné RRT-PCR

Príslušné komunitné referenčné laboratórium organizuje porovnávacie testovanie pre FMD a SVD súčasne. V rámci medzilaboratórných testov pre FMD a SVD zameraných na vyšetrenia serologickými metódami (Tabuľka č.14.) bolo zaslaných 6 vzoriek.

V rámci medzilaboratórných testov pre FMD a SVD molekulárno - biologickými metódami (Tabuľka č.14.) bolo zaslaných 6 vzoriek.

Zaslané vzorky boli vyšetrené všetkými zavedenými validovanými a rutinne používanými metódami v NRL SVD.

NRL SVD absolvovalo medzinárodné kruhové testy úspešne.

Odborné podujatia

Účasť na medzinárodných vedeckých stretnutiach venovaných problematike vezikulárnej choroby ošipaných a slintačky a krívačky:

- EuFMD 2012 Open Session, konferencia, EU FMD, Jerez, Španielsko 28.10. - 1.11.2012

Odborná pomoc

Pracovníci NRL SVD poskytovali poradenskú činnosť pri posudzovaní stratégie kontroly vezikulárnej stomatitídy, slintačky a krívačky pre ŠVPS SR.

Národné referenčné laboratórium pre vtáčiu chrípku

Národné referenčné laboratórium pre pseudomor hydiny

Národné referenčné laboratórium pre vtáčiu chrípku (ďalej len „NRL AI“) bolo autorizované ŠVPS SR dňa 14.11.2003 Rozhodnutím č.j. 11437/2003-480.

Národné referenčné laboratórium pre pseudomor hydiny (ďalej len „NRL ND“) bolo autorizované ŠVPS SR dňa 14.11.2003 Rozhodnutím č.j. 11436/2003-480.

V rámci svojich činností laboratóriá v danom roku zabezpečovali:

- harmonizáciu diagnostiky nákaz v súlade s požiadavkami EÚ
- účasť na medzilaboratórnych testoch organizovaných príslušnými referenčnými laboratóriami spoločenstva pre náказы zvierat
- dlhodobú archiváciu pôvodcov infekčných agens získaných v rámci diagnostiky na území SR alebo v rámci spolupráce s inými diagnostickými laboratóriami mimo územia SR
- prevádzkovanie banky bunkových kultúr
- prípravu štandardných biologických materiálov pre potreby validácie a harmonizácie diagnostiky nákaz zvierat
- analýzu nákazovej situácie, prípadne analýzu procesu ozdravovania pre potreby ŠVPS SR
- permanentné školenie pracovníkov.

Počty vyšetrených vzoriek

NRL AI a NRL ND poskytujú diagnostické činnosti v danej problematike pre celé územie SR.

V terénnej diagnostickej činnosti laboratóriá vyšetřili 1 683 vzoriek, z toho bolo vykonaných 1 423 vyšetření na prítomnosť protilátok a 50 vyšetření na prítomnosť vírusu vtáčej chrípky a 183 vyšetření na prítomnosť protilátok a 27 vyšetření na prítomnosť vírusu pseudomoru hydiny.

Prehľad vyšetrených vzoriek uvádzame v tabuľke.

Tabuľka č.15.

nákaza	detekcia vírusu		detekcia protilátok	
	počet vyšetrených vzoriek	počet pozitívnych vzoriek	počet vyšetrených vzoriek	počet pozitívnych vzoriek
vtáčia chrípka	50	0	1 423	0
pseudomor hydiny	27	6	183	0

Vypracovanie surveillance

ŠVÚ v rámci NRL AI a NRL ND kompletizuje, analyzuje a štatisticky spracováva údaje v problematike vtáčej chrípky a pseudomoru hydiny pre celé územie SR. Na základe týchto údajov vypracoval:

- Štvrťročné prehľady vyšetrených vzoriek na vtáčiu chrípku u hydiny a voľne žijúcich vtákov
- Ročné vyhodnotenie monitoringu vtáčej chrípky a pseudomoru hydiny na Slovensku

Zavedené nové laboratórne metódy

Detekcia a typizácia vírusu

- NRL AI vzhľadom na aktuálne potreby diagnostiky prasačej chrípky a pandemickej H1N1 chrípky zaviedlo a validovalo vo svojich podmienkach pan(H1N1) real-time RT-PCR doporučenú AVHLA Weybridge, Veľká Británia a SIV real-time RT-PCR (FLI Riems, Hoffman a kol., nepublikované).
- V rámci odbornej spolupráce s RNDr. Nagy PhD., SVU Praha, Česká republika bola v NRL AI validovaná real-time RT-PCR metóda špecifická pre vírusy chrípky vtáčieho a cicavčieho pôvodu. Výsledok odbornej spolupráce bol publikovaný: **Development and evaluation of one step real-time RT-PCR assay for universal detection of influenza A viruses from avian and mammal species** (Alexander Nagy, Veronika Vostinakova, Zuzana Pirchanova, Lenka Cernikova, **Zuzana Dirbakova**, **Miroslav Mojzis**, Helena Jirincova, Martina Havlickova, Adam Dan, Krisztina Ursu and Jitka Horníčková, 2009). V súlade s uvedenou publikáciou je real-time RT-PCR metóda permanentne revalidovaná.

Charakteristika subtypu AIV metódou NI

- Pre úplnú antigénnu charakterizáciu detekovaných a izolovaných vírusov chrípky typu A (určenie subtypov vírusových povrchových proteínov H a N) bolo potrebné zaviesť metódu neuraminidázového inhibičného testu (NI) na stanovenie subtypu neuraminidázy (N1 až N9). Princípom metódy je inhibícia enzymatickej aktivity neuraminidázy vírusu chrípky špecifickými protilátkami antisérmi. Metóda stanovenia subtypu neuraminidázy je odporúčaná WHO a v NRL AI bola zavedená na základe mikrometódy, ktorú popísal Senne (2003).

Medzilaboratórne testy spôsobilosti

Prehľad účasti na medzilaboratórnych testoch spôsobilosti uvádzame v tabuľke.

Tabuľka č.16.

organizátor	typ vzorky	parameter	metóda
CRL pre EÚ Animal Health and Veterinary Laboratories Agency, Weybridge, Veľká Británia	lyofilizované vzorky	detekcia nukleovej kyseliny vírusov AI a typizácia vírusov	RRT-PCR, Typizačné RRT-PCR, Typizačné RT-PCR, Sekvenačné analýzy HA génu a cleavage site z dôvodu určenia virulencie
	lyofilizované vzorky	detekcia nukleovej kyseliny vírusov ND a typizácia vírusov	RRT-PCR, Typizačné RRT-PCR, Typizačné RT-PCR, Sekvenačné analýzy HA génu a cleavage site z dôvodu určenia virulencie
	lyofilizované vzorky	stanovenie HA titra neznámych antigénov	HA
	lyofilizované vzorky	detekcia a antigénna charakteristika vírusu AIV, PMV	charakteristiky subtypu AIV/PMV metódou HIT a NI (AIV)
	lyofilizované vzorky	detekcia a charakteristika subtypu AIV protilátok v antiséře	charakteristiky subtypu AIV metódou HIT
	lyofilizované vzorky	detekcia a charakteristika subtypu PMV protilátok v antiséře	charakteristiky subtypu PMV metódou HIT

V rámci medzilaboratórnych testov pre AI a ND zameraných na vyšetrenia klasickými virologickými a serologickými metódami (Tabuľka č. 16.) bolo zaslaných 6 vzoriek antisér a 8 vzoriek antigénov.

V rámci medzilaboratórnych testov pre AI a ND zameraných na vyšetrenia molekulárno - biologickými metódami (Tabuľka č. 16.) bolo zaslaných 16 lyofilizovaných vzoriek.

Zaslané vzorky boli vyšetrené všetkými zavedenými validovanými a rutinne používanými metódami v NRL AI a NRL ND.

NRL AI a NRL ND absolvovali medzinárodné kruhové testy úspešne.

Odborné podujatia

Účasť na vedeckých stretnutiach venovaných problematike vtácej chrípky a pseudomoru hydiny:

- 8th International Symposium on Avian Influenza, Avian influenza in poultry and wild birds, Royal Holloway, University of London, Londýn, Anglicko, 31.3. - 4.4.2012
- 18th Joint Annual Meetings of the national Reference Laboratories for Avian influenza and Newcastle disease, EC, AVHLA Weybridge, Trim, Írsko 21. - 24.5.2012

Konečná typizácia pôvodcov

- Všetky pozitívne vzorky NDV (6) boli izolované na kuracích embryách a pozitivita vírusu bola potvrdená hemaglutinačno - inhibičným testom s monošpecifickými kuracími sérami.
- Z dôvodu určenia virulencie boli pozitívne vzorky sekvenačne analyzované v mieste kódujúcom sekvenciu pre dedukované aminokyseliny cleavage site F génu.

- Všetkých 6 vzoriek bolo zároveň sekvenačne analyzovaných z dôvodu fylogenetickej analýzy v súlade s publikáciou (Aldous a kol., 2003, 2004, Dirbáková a kol., 2006) a bolo potvrdené, že sa jedná o holubí paramyxovírus.

Odborná pomoc

Pracovníci NRL AI a NRL ND poskytovali poradenskú činnosť pri posudzovaní stratégie kontroly vtáčej chrípky a pseudomoru hydiny pre ŠVPS SR.

Aktuálne poskytovali konzultácie pre veterinárnych lekárov a poradenskú činnosť pre chovateľov.

Národné referenčné laboratórium pre mor koní

Národné referenčné laboratórium pre choroby koní okrem moru koní

Národné referenčné laboratórium pre mor koní (ďalej len „NRL AHS“) bolo autorizované Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR dňa 14.11.2003 Rozhodnutím č. j. 11435/2003-480.

Národné referenčné laboratórium pre choroby koní okrem moru koní (ďalej len „NRL pre choroby koní“) bolo autorizované Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR dňa 16.9.2008 Rozhodnutím č. j. 2059/2008-370.

V rámci svojich činností laboratóriá v danom roku zabezpečovali:

- harmonizáciu diagnostiky nákaz v súlade s požiadavkami EÚ
- účasť na medzilaboratórnych testoch organizovaných príslušnými referenčnými laboratóriami spoločenstva pre nákazy zvierat
- dlhodobú archiváciu pôvodcov infekčných agens získaných v rámci diagnostiky na území SR alebo v rámci spolupráce s inými diagnostickými laboratóriami mimo územia SR
- prevádzkovanie banky bunkových kultúr
- introdukcii laboratórnych diagnostických metód na detekciu flavivirusových pôvodcov encefalitíd so zameraním na vírus horúčky Západného Nílu a následnú analýzu možnej cirkulácie uvedených pôvodcov v populácii voľne žijúcich vtákov
- permanentné školenie pracovníkov.

Počty vyšetrených vzoriek

Prehľad vyšetrených vzoriek uvádzame v tabuľke.

Tabuľka č.17.

nákaza	detekcia vírusu		detekcia protilátok	
	počet vyšetrených vzoriek	počet pozitívnych vzoriek	počet vyšetrených vzoriek	počet pozitívnych vzoriek
Infekčná arteritída	3	2	416	30
Infekčná anémia	0	0	602	0

West Nile (IgM)	0	0	274	2
West Nile (IgG)	0	0	1 138	3
Žrebčia nákaza	0	0	415	0
Infekčná metritída	0	0	288	0
Malleus	0	0	289	0

Vypracovanie surveillance

ŠVÚ v rámci NRL AHS a NRL pre choroby koní kompletizuje, analyzuje a štatisticky spracováva údaje v problematike chorôb koní. Na základe zozbieraných údajov v roku 2012 vypracoval:

- Ročné vyhodnotenie nálezovej situácie chorôb koní na Slovensku

Zavedené nové laboratórne metódy

Detekcia protilátok

- V rámci odbornej spolupráce s RNDr. Z. Hubálkom, DrSc., Ústav biológie obratlovcu AVČR Brno, Česká republika bola vykonaná serologická konfirmácia WNV IgG pozitívnych sér koní. Výsledok odbornej spolupráce bol publikovaný: **West Nile virus equine serosurvey in the Czech and Slovak republics** (Z.Hubálek, , E. Ludvíková, P. Jahn, F. Tremel, I. Rudolf P. Svobodová, S. Šikutová, L. Betášová, J. Bíreš, **M. Mojžiš**, **M. Tinák**, M. Boldižár, G. Citsoňová, Z. Staššíková, 2012).

Medzilaboratórne testy spôsobilosti

Prehľad účasti na medzilaboratórných testoch spôsobilosti uvádzame v tabuľke.

Tabuľka č.18.

organizátor	typ vzorky	parameter	metóda
CRL pre EÚ CISA-INIA Valdeolmos, Madrid, Španielsko	krvné sérum	detekcia nukleovej kyseliny vírusov AHS	RRT-PCR
	krvné sérum	detekcia protilátok proti vírusu AHS	ELISA
CRL pre EÚ ANSES Dozulé, Francúzsko	krvné sérum	detekcia protilátok proti Trypanosoma equiperdum (Dourine)	KFT

V rámci medzilaboratórných testov pre AHS zameraných na vyšetrenia molekulárno - biologickými metódami (Tabuľka č. 18.) bolo zaslaných 10 vzoriek.

V rámci medzilaboratórných testov pre AHS zameraných na vyšetrenia serologickými metódami (Tabuľka č. 18.) bolo zaslaných 10 vzoriek.

V rámci medzilaboratórných testov pre Žrebčiu nákazu zameraných na vyšetrenia serologickými metódami (vid' tabuľka vyššie) bolo zaslaných 10 vzoriek.

Zaslané vzorky boli vyšetrené všetkými zavedenými validovanými a rutinne používanými metódami v NRL AHS a NRL pre choroby koní.

NRL AHS a NRL pre choroby koní absolvovali medzinárodné kruhové testy úspešne.

Odborné podujatia

Účasť na medzinárodných vedeckých stretnutiach venovaných problematike chorôb koní:

- 4th Workshop of the EURL for Equine Diseases, pracovné stretnutie, ANSES Dozulé laboratory for Equine Diseases, Caen, Francúzsko 19. - 21.11.2012
- Annual meeting of EC National Bluetongue and African Horse Sickness Reference Labs, pracovné stretnutie, IAH Pirbright, Londýn, Veľká Británia 2. - 4.12.2012

Odborná pomoc

Pracovníci NRL AHS a NRL pre choroby koní poskytovali poradenskú činnosť pri posudzovaní stratégie kontroly chorôb koní pre ŠVPS SR. Aktuálne poskytovali konzultácie pre veterinárnych lekárov a poradenskú činnosť pre chovateľov.

Národné referenčné laboratórium pre ochorenie modrého jazyka

Národné referenčné laboratórium pre ochorenie modrého jazyka (ďalej len „NRL pre BT“) bolo autorizované Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR dňa 26.2.2007 Rozhodnutím č. j. 618/2007-270.

V rámci svojich činností laboratórium v danom roku zabezpečovalo:

- harmonizáciu diagnostiky nákaz v súlade s požiadavkami EÚ
- účasť na medzilaboratórnych testoch organizovaných príslušnými referenčnými laboratóriami spoločenstva pre nákazy zvierat
- dlhodobú archiváciu pôvodcov infekčných agens získaných v rámci diagnostiky na území SR alebo v rámci spolupráce s inými diagnostickými laboratóriami mimo územia SR
- prevádzkovanie banky bunkových kultúr
- permanentné školenie pracovníkov.

Počty vyšetrených vzoriek

NRL BT poskytuje diagnostické činnosti v danej problematike pre celé územie SR.

V terénnej diagnostickej činnosti laboratórium vyšetřilo 16 638 na prítomnosť protilátok. V rámci monitoringu pakomárikov rodu *Culicoides* bolo vyšetřených 188 obsahov pascí.

V tabuľke uvádzame počty vyšetřených vzoriek podľa druhu zvierat.

Tabuľka č.19.

druh zvierat	detekcia vírusu		detekcia protilátok	
	počet vyšetrených vzoriek	počet pozitívnych vzoriek	počet vyšetrených vzoriek	počet pozitívnych vzoriek
hovädzí dobytok	18	0	16 607	0
ovca	4	0	4	0
jeleň	0	0	27	0

V rámci činnosti uvedeného laboratória bola riešená problematika v súvislosti s aktuálnou nákazovou situáciou týkajúcou sa Schmallerberg vírusu a to zavedenie a validácia serologickej diagnostiky, kultivačných vyšetrení a zavedenie diagnostických real-time RT-PCR metód. V rámci cieľného monitoringu bolo vyšetrených 2 913 vzoriek.

V tabuľke uvádzame počty vyšetrených vzoriek podľa druhu zvierat a počet pozitívnych vzoriek.

Tabuľka č.20.

druh zvierat	detekcia vírusu		detekcia protilátok	
	počet vyšetrených vzoriek	počet pozitívnych vzoriek	počet vyšetrených vzoriek	počet pozitívnych vzoriek
hovädzí dobytok	20	0	2 566	338
ovca	0	0	256	0
koza	0	0	30	0
ošipaná	0	0	61	0

Vypracovanie surveillance

ŠVÚ v rámci NRL BT kompletizuje, analyzuje a štatisticky spracováva údaje v problematike ochorenia modrého jazyka pre celé územie SR. Na základe týchto údajov vypracoval:

- Ročné vyhodnotenie monitoringu ochorenia modrého jazyka na Slovensku

Zavedené nové laboratórne metódy

Detekcia vírusu

- NRL BT vzhľadom na aktuálne potreby diagnostiky novoobjavených serotypov BTV 25 a BTV 26 zaviedlo a validovalo vo svojich podmienkach panBTV real-time RT-PCR revalidovanú a doporučenú IAH Pirbright, Veľká Británia.

Medzilaboratórne testy spôsobilosti

Prehľad účasti na medzilaboratórných testoch spôsobilosti uvádzame v tabuľke.

Tabuľka č.21.

organizátor	typ vzorky	parameter	metóda
CRL pre EÚ Institute for Animal Health, Pirbright, Veľká Británia	krvné sérum	detekcia protilátok proti vírusu BT	ELISA
	EDTA krv	detekcia nukleovej kyseliny vírusov BT a typizácia vírusov	RRT-PCR, Typizačné RRT-PCR, Typizačné RT-PCR

V rámci medzilaboratórných testov pre BT zameraných na vyšetrenia serologickými metódami (Tabuľka č. 21.) bolo zaslaných 8 vzoriek.

V rámci medzilaboratórných testov pre BT zameraných na vyšetrenia molekulárno - biologickými metódami (*Tabuľka č. 21.*) bolo zaslaných 10 vzoriek.

Zaslané vzorky boli vyšetrené všetkými zavedenými validovanými a rutinne používanými metódami v NRL BT.

NRL BT absolvovalo medzinárodné kruhové testy úspešne.

Odborné podujatia

Účasť na medzinárodných vedeckých stretnutiach venovaných problematike ochorenia modrého jazyka a Schmallenberg vírusu:

- Technical meeting on Schmallenberg Virus, pracovné stretnutie EC, DG SANCO Brusel, Belgicko 19. - 20.1.2012.
- Coordination Meeting on Schmallenberg Virus International Aspects, pracovné stretnutie, EC, DG SANCO Brusel, Belgicko 16. - 17.2.2012.
- Scientific Seminar on Schmallenberg Virus, seminár EC, DG SANCO Brusel, Belgicko 1. - 2.4.2012.
- 6th Epizone meeting Schmallenberg symposium, sympóziu, Epizone comitte, Brighton, Veľká Británia 12. - 16.6.2012.
- Annual meeting of EC National Bluetongue and African Horse Sickness Reference Labs, pracovné stretnutie, IAH Pirbright, Veľká Británia 2. - 4.12.2012.

Odborná pomoc

Pracovníci NRL BT poskytovali poradenskú činnosť pri posudzovaní stratégie kontroly ochorenia modrého jazyka a Schmallenberg vírusu pre ŠVPS SR. Vypracovávali odborné posudky a aktívne sa zúčastňovali na odborných poradách k uvedenej problematike organizovaných ŠVPS SR.

Aktuálne poskytovali konzultácie pre veterinárnych lekárov a poradenskú činnosť pre chovateľov.

Národné referenčné laboratórium pre brucelózu

Národné referenčné laboratórium pre brucelózu (ďalej len „NRL pre brucelózu“) bolo autorizované ŠVPS SR dňa 14.11.2003 Rozhodnutím č. j. 11438/2003-480.

V rámci svojich činností laboratórium v danom roku zabezpečovalo:

- harmonizáciu diagnostiky nákaz v súlade s požiadavkami EÚ
- účasť na medzilaboratórných testoch organizovaných príslušnými referenčnými laboratóriami spoločenstva pre nákazy zvierat
- permanentné školenie pracovníkov.

Počty vyšetrených vzoriek

V terénnej diagnostickej činnosti NRL pre brucelózu vyšetřilo 33 567 vzoriek sérologicky na prítomnosť protilátok a 189 vzoriek kultivačne na dôkaz pôvodcu. V tabuľke uvádzame počty vyšetrených vzoriek podľa druhu zvierat.

Tabuľka č.22.

druh zvierat	detekcia pôvodcu		detekcia protilátok	
	počet vyšetrených vzoriek	počet pozitívnych vzoriek	počet vyšetrených vzoriek	počet pozitívnych vzoriek
hovädzí dobytok	65	0	23 119	0
oššpané	99	0	1 887	0
ovce	23	0	8 031	0
kozy	0	0	462	0
kone	2	0	9	0
vysoká zver - farmová	0	0	59	0

Vypracovanie surveillance

ŠVÚ v rámci NRL pre brucelózu organizuje zber údajov zo všetkých laboratórií v SR. Zozbierané údaje kompletizuje, analyzuje a štatisticky spracováva. Na základe zozbieraných údajov vypracoval:

- Ročné vyhodnotenie nákazovej situácie brucelózy (hovädzí dobytok, oššpané, ovce, kozy, kone) v SR

Laboratórium skompletizovalo údaje v rámci celej SR pre hlásenie do EFSA a pre Súhrnnú správu o zoonózach a pôvodcoch zoonóz za rok 2012.

Zavedené nové laboratórne metódy

Detekcia a typizácia pôvodcu

- NRL pre brucelózu z dôvodu typizácie pôvodcov zaviedlo a validovalo vo svojich podmienkach sekvenačné analýzy (Hinic a kol., 2008)

Medzilaboratórne testy spôsobilosti

Prehľad účasti na medzilaboratórných testoch spôsobilosti uvádzame v tabuľke.

Tabuľka č.23.

organizátor	typ vzorky	parameter	metóda
ANSES, EU Community Ref. Laboratory for Brucellosis, Francúzsko	krvné sérum	detekcia protilátok proti Brucella abortus	RBT, KFT, SAT
	bakteriálne kmene	detekcia Brucella sp.a typizácia Brucella ovis, melitensis, abortus, suis, canis	Kultivačné a typizačné biochemické testy, RPCR, Typizačné RPCR, sekvenačné analýzy

Medzilaboratórny test (krvné séra) bol zameraný na detekciu protilátok proti Brucella abortus v sérach hovädzieho dobytka za použitia metód: Rose Bengal test (RBT), Komplement fixačný test

(KFT), Sérum aglutinačný test (SAT) s cieľom harmonizácie schválených sérologických testov v rámci EÚ.

Medzilaboratórny test (bakteriálne kmene) bol zameraný na zhodnotenie spoľahlivosti bakteriologických a molekulárno-biologických identifikačných a typizačných metód na detekciu a typizáciu baktérií rodu *Brucella* v jednotlivých NRL v rámci EÚ.

NRL pre brucelózu absolvovalo medzinárodné kruhové testy úspešne.

Odborné podujatia

Účasť na medzinárodných vedeckých stretnutiach venovaných problematike brucelózy:

- 5th Workshop of the EU Brucellosis National Reference Laboratories, EU RL for Brucellosis, Paríž Francúzsko, 5. - 7.12.2012

Odborná pomoc

Pracovníci NRL pre brucelózu poskytovali poradenskú činnosť pri posudzovaní stratégie kontroly brucelózy pre ŠVPS SR.

Aktuálne poskytovali konzultácie pre veterinárnych lekárov a poradenskú činnosť pre chovateľov.

NRL pre brucelózu sa naďalej zaoberalo riešením sérologických krížových reakcií medzi *Brucella abortus* a *Yersinia enterocolitica* sérotyp 0:9.

Národné referenčné laboratórium pre prenosné spongioformné encefalopatie

Národné referenčné laboratórium pre prenosné spongioformné encefalopatie (ďalej len „NRL TSE“) bolo autorizované ŠVPS SR dňa 4.3.2005 Rozhodnutím č. j. 985/2005-270 a MPRV SR mu bolo dňa 9.5.2007 udelené Poverenie č. 1563/2007-100 na výkon činnosti podľa § 25 ods. 3 zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov a článku 33 Nariadenia (ES) č. 882/2004.

V rámci svojich činností laboratórium v danom roku zabezpečovalo:

- harmonizáciu diagnostiky nákaz v súlade s požiadavkami EÚ
- účasť na medzilaboratórnych testoch organizovaných príslušnými referenčnými laboratóriami spoločenstva pre nákazy zvierat
- dlhodobú archiváciu pôvodcov infekčných agens získaných v rámci diagnostiky na území SR alebo v rámci spolupráce s inými diagnostickými laboratóriami mimo územia SR
- prípravu štandardných biologických materiálov pre potreby validácie a harmonizácie diagnostiky nákaz zvierat
- analýzu nákazovej situácie, prípadne analýzu procesu ozdravovania pre potreby ŠVPS SR
- permanentné školenie pracovníkov.

Počty vyšetrených vzoriek

NRL TSE poskytuje diagnostické činnosti v danej problematike v rámci monitoringu TSE v SR a v rámci chovateľského programu na zisťovanie rezistencie malých prežúvavcov na scrapie (genotypizácia malých prežúvavcov).

V rámci monitoringu TSE sa v roku 2012 vyšetřilo 17124 vzoriek, z toho ani jedna vzorka nebola vyšetřená s pozitívnym výsledkom, 3 prípady scrapie (atypická forma) boli diagnostikované u zvierat s pôvodom v Slovenskej republike exportovaných do Poľska.

V tabuľke uvádzame prehľad vyšetřených vzoriek podľa kategórií a druhu zvierat za rok 2012.

Tabuľka č.24.

druh zvierat	Hovädzí dobytok		Ovce		Kozy	
	počet vyšetřených vzoriek	počet pozit. vzoriek	počet vyšetřených vzoriek	počet pozit. vzoriek	počet vyšetřených vzoriek	počet pozit. vzoriek
zdravé určené na ľudský konzum	8615	0	812	0	13	0
naliehavo zabité určené na ľudský konzum	248	0	0	0	0	0
uhynuté, utratené neurčené na ľudský konzum	5298	0	2099	0	34	0
zvieratá s klinickými príznakmi pri ante mortem vyšetření	4	0	0	0	0	0
zabité v rámci eradikácie TSE	0	0	0	0	0	0
podozrivé zvieratá	1	0	0	0	0	0
SPOLU	14166	0	2911	0	47	0

V tabuľke uvádzame počty vyšetřených vzoriek podľa plemien v rámci monitoringu TSE a chovateľského programu na zisťovanie rezistencie malých prežúvavcov na scrapie (genotypizácia malých prežúvavcov) za rok 2012.

Tabuľka č.25.

Status chovu	Plemeno	Spolu
Infikované chovy (klasická forma)	Cigaja	7
	Lacaune	14
	Zošľachtená valaška	4
	Spolu	25
Infikované chovy (atypická forma)	Cigaja	19
	Lacaune	54
	Zošľachtená valaška	122
	Spolu	195
Neinfikované chovy	Askánske merino	9
	Bergshaf	10
	Berrichone du Cher	51
	Cigaja	2798
	Cigaja x Lacaune	177
	Fínske x Lacaune	47

Charollais	39
Ile de France	191
Lacaune	598
Lacaune x Cigaja	147
Lacaune x Cigaja x Vychodofrízske	2
Lacaune x Merino	39
Lacaune x Vychodofrízske	2
Lacaune x Zošľachtená valaška	138
Lacaune x Zošľachtená valaška x Vychodofrízske	23
Merino	88
Merino x Lincoln	12
Merino x Lincoln x Vychodofrízske	38
Merino x Vychodofrízske	1
Merino x Vychodofrízske x Corriedale	1
Merino x Vychodofrízske x Lincoln	82
Nemecká čiernohlavá ovca	6
Pôvodná valaška	9
Romney Marsh - Kent	64
Slovenská dojná ovca	132
Suffolk	171
Texel	3
Vychodofrízske	47
Vychodofrízske x Lacaune x Zošľachtená valaška	2
Vychodofrízske x Merino	2
Vychodofrízske x Merino x Lincoln	28
Vychodofrízske x Zošľachtená valaška	31
Vychodofrízske x Zošľachtená valaška x Lacaune	3
Zošľachtená valaška	2949
Zošľachtená valaška x Lacaune	233
Zošľachtená valaška x Lacaune x Vychodofrízske	6
Zošľachtená valaška x Vychodofrízske	256
Zošľachtená valaška x Vychodofrízske x Lacaune	1
Spolu	8436
Celkový súčet	8656

Vypracovanie surveillance

ŠVÚ v rámci NRL TSE kompletizuje, analyzuje a štatisticky spracováva údaje v rámci monitoringu TSE a v rámci chovateľského programu na zisťovanie rezistencie malých prežúvavcov na scrapie (genotypizácia malých prežúvavcov) pre celé územie SR. Na základe týchto údajov vypracoval:

- Mesačné štatistické vyhodnotenia monitoringu TSE na Slovensku
- Celkové ročné štatistické vyhodnotenie monitoringu TSE v SR podľa požiadaviek ŠVPS SR
- Polročné štatistické vyhodnotenie vyšetřovania vzoriek v rámci chovateľského programu na zisťovanie rezistencie malých prežúvavcov na scrapie (genotypizácia malých prežúvavcov)
- Celkové ročné štatistické vyhodnotenie vyšetřovania vzoriek v rámci chovateľského programu na zisťovanie rezistencie malých prežúvavcov na scrapie (genotypizácia malých prežúvavcov) podľa požiadaviek ŠVPS SR

Zároveň laboratórium priebežne pripravovalo podklady pre potreby ŠVPS SR.

Medzilaboratórne testy spôsobilosti

Prehľad účasti na medzilaboratórnych testoch spôsobilosti, ktoré laboratórium úspešne absolvovalo uvádzame v tabuľke.

Tabuľka č.26.

organizátor	typ vzorky	parameter	metóda
CRL pre EÚ Veterinary Laboratories Agency, Weybridge, Veľká Británia	digitálne foto	histopatologické a imunohistochemické vyšetrenie TSE - posudzovanie	histopatologická, imunohistochemická
CRL pre EÚ Veterinary Laboratories Agency, Weybridge, Veľká Británia	celková krv	určenie polymorfizmu dedukovaných aminokyselín génu priónového proteínu metódou sekvenačnej analýzy u malých prežúvavcov	sekvenačné analýzy
	parafínové rezy	detekcia patolog. priónového proteínu	imunohistochemická
	homogenát CNS	detekcia patolog. priónového proteínu – hovädzí dobytok	konfirmačná metóda western- blot
	homogenát CNS	detekcia patolog. priónového proteínu – hovädzí dobytok	western-blot, imunochromatografická, ELISA
	homogenát CNS	diferenciácia scrapie a BSE u malých prežúvavcov	VLA hybridná metóda western-blot
	homogenát CNS	detekcia patolog. priónového proteínu – malé prežívavce	konfirmačná metóda western- blot
	homogenát CNS	detekcia patolog. priónového proteínu – malé prežívavce	ELISA

Odborné podujatia

Účasť na medzinárodných vedeckých stretnutiach venovaných problematike TSE:

- Training courses on prevention, control and eradication of Transmissible Spongiform Encephalopathies, tréningový kurz, EC Directorate General for Health and Consumers Larnaca, Cyprus 26. - 30.3.2012
- Workshop TSE, PRION 2012, workshop, MCI Amsterdam-Eurocongress International, Amsterdam, Holandsko 8. - 12.5.2012
- EU RL Annual Meeting for TSE, pracovné stretnutie, VLA Weybridge Londýn, Veľká Británia 12. - 14.6.2012

Odborná pomoc

Pracovníci NRL TSE poskytovali poradenskú činnosť pri posudzovaní stratégie kontroly TSE pre ŠVPS SR. Vypracovávali odborné posudky a aktívne sa zúčastňovali na odborných poradách k uvedenej problematike organizovaných ŠVPS SR.

Aktuálne poskytovali konzultácie pre veterinárnych lekárov a poradenskú činnosť pre chovateľov.

Národné referenčné laboratórium pre besnotu

Referenčné laboratórium pre vykonávanie serologických skúšok na sledovanie účinnosti vakcín proti besnote

Národné referenčné laboratórium pre besnotu (ďalej len „NRL pre besnotu“) bolo autorizované ŠVPS SR dňa 14.11.2003 Rozhodnutím č. j. 11442/2003-480.

Referenčné laboratórium pre vykonávanie serologických skúšok na sledovanie účinnosti antirabických vakcín bolo autorizované ŠVPS SR dňa 6.10.2009 Rozhodnutím č. j.2170/2009-370.

V rámci svojich činností laboratóriá v danom roku zabezpečovali:

- harmonizáciu diagnostiky nákaz v súlade s požiadavkami EÚ
- účasť na medzilaboratórnych testoch organizovaných príslušnými referenčnými laboratóriami spoločenstva pre nákazy zvierat
- dlhodobú archiváciu pôvodcov infekčných agens získaných v rámci diagnostiky na území SR alebo v rámci spolupráce s inými diagnostickými laboratóriami mimo územia SR
- prevádzkovanie banky bunkových kultúr
- prípravu štandardných biologických materiálov pre potreby validácie a harmonizácie diagnostiky nákaz zvierat
- analýzu nákazovej situácie, prípadne analýzu procesu ozdravovania pre potreby ŠVPS SR
- permanentné školenie pracovníkov.

Počty vyšetrených vzoriek

V terénnej diagnostickej činnosti laboratóriá vyšetřili 1 114 vzoriek na prítomnosť vírusu besnoty a 3072 vzoriek na prítomnosť antirabických protilátok.

S celoslovenskou pôsobnosťou laboratórium vykonáva typizáciu vírusových kmeňov a v rámci kampaní orálnej vakcinácie líšok vykonáva vyšetřenia na detekciu protilátok v transudátoch líšok metódou ELISA a taktiež detekciu biomarkeru (TTC) fluorescenčnou mikroskopiou.

Laboratóriu na vykonávanie serologických skúšok na sledovanie účinnosti antirabických vakcín ako jedinému v SR bola udelená autorizácia EÚ pre vyšetřovanie protilátok proti besnote v sérach domácich mäsožravcov metódou FAVN – Rozhodnutím komisie 2004/233 na základe úspešného absolvovania medzilaboratórnych porovnávacích testov organizovaných EU Community Reference Institute for Rabies, AFFSA Nancy, Francúzsko.

Laboratórium vykonáva tiež titráciu a kvantifikáciu vírusu besnoty vo vakcínach.

Prehľad vyšetřených vzoriek podľa druhu zvierat uvádzame v tabuľke.

Tabuľka č.27.

druh zvierat	detekcia vírusu		detekcia protilátok	
	počet vyšetrených vzoriek	počet pozitívnych vzoriek	počet vyšetrených vzoriek	počet pozitívnych vzoriek
líšky	1 005	0	2 869	1062
psy	55	0	145	137
mačky	32	0	58	58
ostatné voľne žijúce zvieratá	19	0	0	0
ostatné domáce zvieratá	3	0	0	0

Vypracovanie surveillance

ŠVÚ v rámci NRL pre besnotu organizuje zber údajov zo všetkých laboratórií v SR. Zozbierané údaje kompletizuje, analyzuje a štatisticky spracováva. Na základe zozbieraných údajov vypracoval:

- Štvrťročné prehľady zvierat vyšetrených na besnotu
- Ročné vyhodnotenie nákazovej situácie besnoty na Slovensku
- Monitoring efektívnosti orálnej vakcinácie líšok proti besnote podľa jednotlivých kampaní

Laboratórium skompletizovalo údaje v rámci celej SR pre hlásenie do EFSA a pre Súhrnnú správu o zoonózach a pôvodcoch zoonóz za rok 2012.

Zavedené nové laboratórne metódy

Typizácia vírusu

- NRL pre besnotu pre potreby určenia pôvodu vírusov a z dôvodu vykonávania fylogenetických analýz zaviedlo a validovalo vo svojich podmienkach sekvenačnú analýzu celého genómu (Campos a kol., 2011; Dirbáková a kol., nepublikované)

Medzilaboratórne testy spôsobilosti

Prehľad účasti na medzilaboratórných testoch spôsobilosti uvádzame v tabuľke.

Tabuľka č.28.

organizátor	typ vzorky	parameter	metóda
CRL pre EÚ ANSES Nancy Community ref. Institute Lyssavirus Unit, Nancy, Francúzsko	krvné sérum	stanovenie titra protilátok	FAVN
	lyofilizované mozgové tkanivo	detekcia vírusu	FAT
	lyofilizované mozgové tkanivo	detekcia vírusu	RTCIT (PLA)
	lyofilizované mozgové tkanivo	detekcia nukleovej kyseliny vírusov besnoty a typizácia vírusov	RRT-PCR Typizačné RRT-PCR
	kostné tkanivo	stanovenie prítomnosti tetracyklínu, určenie vekovej kategórie	priama detekcia TTC v kostnom tkanive

V rámci medzilaboratórných testov pre besnotu zameraných na vyšetrenia klasickými virologickými a molekulárno - biologickými metódami (*Tabuľka č.28.*) bolo zaslaných 10 vzoriek lyofilizovaného mozgového tkaniva.

V rámci medzilaboratórných testov pre besnotu zameraných na vyšetrenia serologickými metódami (*Tabuľka č.28.*) bolo zaslaných 14 krvných sér.

V rámci medzilaboratórných testov pre besnotu zameraných na stanovenie prítomnosti tetracyklínu v kostnom tkanive mandibuly líšok bolo zaslaných 6 vzoriek.

Zaslané vzorky boli vyšetrené všetkými zavedenými validovanými a rutinne používanými metódami v NRL pre besnotu.

Odborné podujatia

Účasť na vedeckých stretnutiach venovaných problematike besnoty:

- 5th EURL workshop of the EU Rabies national references Laboratories, workshop, ANSES, Nancy, Francúzsko 25. - 27.9.2012
- Task Force Rabies subgroup meeting, pracovné stretnutie, EC DG SANCO, Varšava, Poľsko 10. - 12.12.2012

Odborná pomoc

Pracovníci NRL pre besnotu poskytovali poradenskú činnosť pri posudzovaní stratégie kontroly besnoty pre ŠVPS SR. Vypracovávali odborné posudky a aktívne sa zúčastňovali na odborných poradách k uvedenej problematike organizovaných ŠVPS SR.

Aktuálne poskytovali konzultácie pre veterinárnych lekárov a poradenskú činnosť pre chovateľov.

Referenčné laboratórium pre infekčnú bovinnú rinotracheitídu a pustulárnu vulvovaginitídu

Národné referenčné laboratórium pre infekčnú bovinnú rinotracheitídu a pustulárnu vulvovaginitídu (ďalej len „RL IBR“) bolo autorizované ŠVPS SR dňa 14.11.2003 Rozhodnutím č. j. 11436/2003-480.

V rámci svojich činností laboratórium v danom roku zabezpečovalo:

- harmonizáciu diagnostiky nákaz v súlade s požiadavkami EÚ
- dlhodobú archiváciu pôvodcov infekčných agens získaných v rámci diagnostiky na území SR alebo v rámci spolupráce s inými diagnostickými laboratóriami mimo územia SR
- prevádzkovanie banky bunkových kultúr
- permanentné školenie pracovníkov.

Počty vyšetrených vzoriek

V terénnej diagnostickej činnosti RL IBR vyšetřilo 21 300 vzoriek, z toho 36 vzoriek na prítomnosť vírusu, 8 052 vzoriek na prítomnosť celkových protilátok a 13 212 vzoriek na prítomnosť protilátok proti glykoproteínu gE vírusu infekčnej bovinnej rinotracheitídy.

V tabuľke uvádzame počty vyšetrených vzoriek podľa druhu zvierat a počet pozitívnych vzoriek.

Tabuľka č.29.

druh zvierat	detekcia vírusu		detekcia protilátok		detekcia protilátok gE	
	počet vyšetrených vzoriek	počet pozitívnych vzoriek	počet vyšetrených vzoriek	počet pozitívnych vzoriek	počet vyšetrených vzoriek	počet pozitívnych vzoriek
hovädzí dobytok	36	0	8 052	824	13 212	833

Vypracovanie surveillance

ŠVÚ v rámci RL IBR organizuje zber údajov zo všetkých laboratórií v SR. Zozbierané údaje kompletizuje, analyzuje a štatisticky spracováva. Na základe zozbieraných údajov vypracoval:

- Ročné vyhodnotenie nákazovej situácie infekčnej bovinnej rinotracheitídy na Slovensku

Odborná pomoc

Pracovníci RL IBR poskytovali poradenskú činnosť pri posudzovaní stratégie kontroly infekčnej bovinnej rinotracheitídy pre ŠVPS SR. Vypracovávali odborné posudky a aktívne sa zúčastňovali na pracovných rokovaní odbornej skupiny pre IBR na Slovensku.

Pracovníci RL IBR aktívne spolupracovali a konzultovali výsledky s koordinátorom expertnej skupiny pre riešenie problematiky IBR na Slovensku s MVDr. Miholicsom a poskytovali odbornú pomoc pri postupe ozdravovania od IBR v chovoch hovädzieho dobytku v spolupráci so zástupcom firmy Intervet.

Národné referenčné laboratórium pre enzootickú leukózu hovädzieho dobytku

Národné referenčné laboratórium pre enzootickú bovinnú leukózu (ďalej len „NRL EBL“) bolo autorizované ŠVPS SR dňa 14.11.2003 Rozhodnutím č. j. 11446/2003-480.

V rámci svojich činností laboratórium v danom roku zabezpečovalo:

- harmonizáciu diagnostiky nákaz v súlade s požiadavkami EÚ
- dlhodobú archiváciu pôvodcov infekčných agens získaných v rámci diagnostiky na území SR alebo v rámci spolupráce s inými diagnostickými laboratóriami mimo územia SR
- prípravu štandardných biologických materiálov pre potreby validácie a harmonizácie diagnostiky nákaz zvierat
- permanentné školenie pracovníkov.

Počty vyšetrených vzoriek

V terénnej diagnostickej činnosti NRL EBL vyšetřilo 22 160 vzoriek hovädzieho dobyťka a 23 vzoriek jeleňov na prítomnosť protilátok proti vírusu enzootickej bovinnej leukózy ELISA metódou.

Vypracovanie surveillance

ŠVÚ v rámci NRL EBL organizuje zber údajov zo všetkých laboratórií v SR. Zozbierané údaje kompletizuje, analyzuje a štatisticky spracováva. Na základe zozbieraných údajov vypracoval:

- Ročné vyhodnotenie nákazovej situácie enzootickej bovinnej leukózy u hovädzieho dobyťka na Slovensku

Odborná pomoc

Pracovníci NRL EBL poskytovali poradenskú činnosť pri posudzovaní stratégie kontroly enzootickej bovinnej leukózy pre ŠVPS SR. Aktuálne poskytovali konzultácie pre veterinárnych lekárov a poradenskú činnosť pre chovateľov.

Referenčné laboratórium pre Aujeszkeho chorobu

Referenčné laboratórium pre Aujeszkeho chorobu (ďalej len „RL MA“) bolo autorizované ŠVPS SR dňa 14.11.2003 Rozhodnutím č. j. 11447/2003-480.

V rámci svojich činností laboratórium v danom roku zabezpečovalo:

- harmonizáciu diagnostiky nákaz v súlade s požiadavkami EÚ
- dlhodobú archiváciu pôvodcov infekčných agens získaných v rámci diagnostiky na území SR alebo v rámci spolupráce s inými diagnostickými laboratóriami mimo územia SR
- prevádzkovanie banky bunkových kultúr
- prípravu štandardných biologických materiálov pre potreby validácie a harmonizácie diagnostiky nákaz zvierat
- permanentné školenie pracovníkov.

Počty vyšetrených vzoriek

V terénnej diagnostickej činnosti RL MA vyšetřilo 27 010 vzoriek, z toho 22 323 vzoriek diviakov na prítomnosť vírusu a 4 687 vzoriek domácich ošípaných na prítomnosť celkových protilátok.

Z populácie diviakov bolo v priebehu roka izolovaných 6 vírusových kmeňov z okresov Veľký Krtíš, Rimavská Sobota, Michalovce a Trebišov.

V tabuľke uvádzame počty vyšetrených vzoriek podľa druhu zvierat a počet pozitívnych vzoriek.

druh zvierat	detekcia vírusu		detekcia protilátok	
	počet vyšetrených vzoriek	počet pozitívnych vzoriek	počet vyšetrených vzoriek	počet pozitívnych vzoriek
domáce ošípané	1	0	4 687	0
diviaky	22 322	6	0	0

Vypracovanie surveillance

ŠVÚ v rámci RL MA organizuje zber údajov zo všetkých laboratórií v SR. Zozbierané údaje kompletizuje, analyzuje a štatisticky spracováva. Na základe zozbieraných údajov vypracoval:

- Ročné vyhodnotenie nálezovej situácie Aujeszkeho choroby na Slovensku

Zavedené nové laboratórne metódy

Typizácia vírusu

- RL MA pre potreby určenia pôvodu vírusov a z dôvodu vykonávania fylogenetických analýz zaviedlo a validovalo vo svojich podmienkach novú metódu pre sekvenačnú analýzu časti genu C (Steinrigl a kol., 2012) a nadviazalo tým na predchádzajúce fylogenetické analýzy (Müller a kol., 2010; Dirbáková a kol., nepublikované)

Konečná typizácia pôvodcov

RL MA priebežne typizuje izolované vírusové kmene MA na území SR metódou sekvenačnej analýzy. Od roku 1995 bolo typizovaných izolovaných 72 vírusových kmeňov, z toho 52 u diviakov, 18 u domácich ošípaných a 2 kmene u psov.

Odborná pomoc

Pracovníci RL MA poskytovali poradenskú činnosť pri posudzovaní stratégie kontroly Aujeszkeho choroby pre ŠVPS SR.

Aktuálne poskytovali konzultácie pre veterinárnych lekárov a poradenskú činnosť pre chovateľov.

10. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

Výstupy odborné:

Prvú skupinu užívateľov odborných výstupov tvorí ŠVPS SR a RVPS.

Pre túto skupinu užívateľov boli vypracované nasledovné prehľady a publikácie:

- Ročné vyhodnotenie nálezovej situácie a monitoring KMO u diviakov na Slovensku
- Ročné vyhodnotenie nálezovej situácie a monitoring KMO u domácich ošípaných na Slovensku
- Ročné vyhodnotenie nálezovej situácie enzootickej bovinnej leukózy u hovädzieho dobytku na Slovensku

- Ročné vyhodnotenie nákazovej situácie infekčnej bovinnej rinotracheitídy na Slovensku
- Ročné vyhodnotenie nákazovej situácie Aujeszkeho choroby na Slovensku
- Ročné vyhodnotenie nákazovej situácie brucelózy (hovädzí dobytok, ošípané, ovce, kozy, kone) na Slovensku
- Štvrtročné prehľady vyšetrených vzoriek na vtáčiu chrípku u hydiny a voľne žijúcich vtákov
- Ročné vyhodnotenie monitoringu vtácej chrípky a pseudomoru hydiny na Slovensku
- Ročné vyhodnotenie monitoringu ochorenia modrého jazyka na Slovensku
- Ročné vyhodnotenie nákazovej situácie chorôb koní na Slovensku
- Monitoring efektívnosti orálnej vakcinácie líšok proti besnote jarná kampaň
- Monitoring efektívnosti orálnej vakcinácie líšok proti besnote jesenná kampaň
- Štvrtročné prehľady zvierat vyšetrených na besnotu
- Ročné vyhodnotenie nákazovej situácie besnoty na Slovensku
- Mesačné štatistické vyhodnotenia monitoringu TSE na Slovensku
- Celkové ročné štatistické vyhodnotenie monitoringu TSE v SR podľa požiadaviek ŠVPS SR
- Polročné štatistické vyhodnotenie vyšetovania vzoriek v rámci chovateľského programu na zisťovanie rezistencie malých prežúvavcov na scrapie (genotypizácia malých prežúvavcov)
- Celkové ročné štatistické vyhodnotenie vyšetovania vzoriek v rámci chovateľského programu na zisťovanie rezistencie malých prežúvavcov na scrapie (genotypizácia malých prežúvavcov) podľa požiadaviek ŠVPS SR

Na základe zhromažďovania údajov národnej databanky výskytu ochorení zvierat boli poskytnuté pre potreby ŠVPS SR na požiadanie v priebehu celého roka najaktuálnejšie údaje o nákazách zvierat v konkrétnej požadovanej forme.

Druhú skupinu užívateľov odborných výstupov tvoria súkromní veterinárni lekári Komory veterinárnych lekárov SR, ktorí ich využívajú pri riešení zdravotnej situácie v chovoch hospodárskych zvierat.

Tretiu skupinu užívateľov odborných výstupov tvoria chovatelia, ktorí ich využívajú hlavne pri svojich obchodných aktivitách a pri sledovaní zdravotného stavu hospodárskych zvierat vo svojich chovoch.

Výstupy z ekonomického úseku sú poskytované ŠVPS SR, MPRV SR, Ministerstvu financií SR a pre Štatistický úrad SR.

Priebeh liniek pre zvoz materiálu na ŠVÚ Zvolen

Príloha č.1

